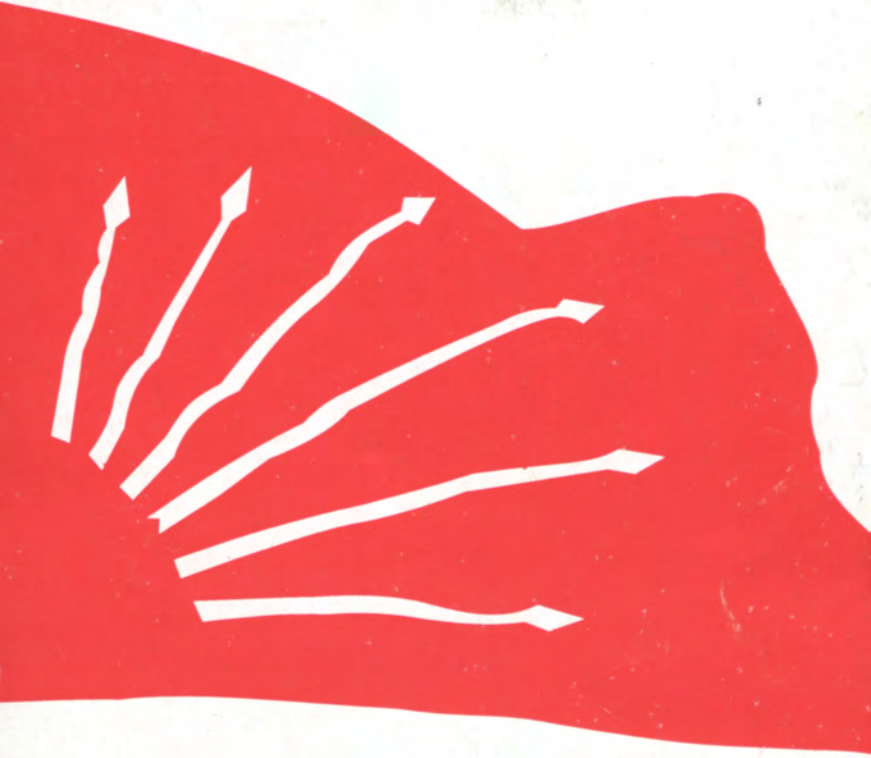

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

TBMM
Kütüphanesi

Yüzük

OCAK 2001

(En son değişikliklerle)

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

TÜZÜK

TBMM
Kütüphanesi

Yer : 1985-3112
Yıl : 2001.01
Cilt :
Ksm :
Kop :
Dmbs : *200105838*

1 Ocak 2001
(En son değişikliklerle)

BÖLÜM

1

KURULUŞ VE İLKELER

(Madde 1– 5)

KURULUŞ

Madde – 1

Cumhuriyet Halk Partisi; MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ün önderliğinde; Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin devamı olarak 9 Eylül 1923 tarihinde kabul edilen "Parti Tüzüğü" ile kurulmuştur.

Cumhuriyet Halk Partisinin kurucusu, önderi ve ilk Genel Başkanı MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'tür.

Genel Merkezi Ankara'dır.

SIYASAL İLKELER VE DEĞERLER

Madde – 2

Cumhuriyet Halk Partisi; programındaki anlamlarıyla Cumhuriyetçilik,

Milliyetçilik,

Halkçılık,

Devletçilik,

Laiklik,

Devrimcilik,

ilkelerine bağlı ve evrensel Sosyal Demokrasinin

Özgürlük,

Eşitlik,

Dayanışma,

Barış,

Emeğin yüceliği,

Hukukun üstünlüğü,

Dengeli kalkınma,

Gönenç (Refah),

Doğanın ve çevrenin korunması,

Çoğulcu ve katılımcı demokrasi değerlerine ve insan haklarına dayanan, gücünü halktan alan, çağdaş demokratik sol bir siyasal kuruluştur.

Kısaltılmış adı "CHP" olan Cumhuriyet Halk Partisi'nin yukarıda yazılı ilkelerini ifade eden ve biçimi, ölçüleri, niteliği yönetmelikle belirlenen "ALTI OK"lu özel bir simgesi ve kırmızı zemin üzerine beyaz **"ALTI OK" lu bayrağı vardır.**

AMAÇ

Madde- 3

Cumhuriyet Halk Partisi'nin amacı;

Ülkenin güvenliğini ve bütünlüğünü, ulusal birliği, ekonomik ve siyasal bağımsızlığı, yurtta ve dünyada barışı koruyup, güçlendirmek,

Yaygın, hızlı ve dengeli kalkınmayı, insanca ve hakça gelişmeyi ve toplumsal dayanışmayı sağlamak,

Halkın mutluluğunu, gönencini (refahını), özgürlüğünü, ve yönetime katılma olanağını artırmak,

İnsan haklarına ve hukukun üstünlüğüne dayanan, çağdaş, katılımcı ve çoğulcu demokrasinin yerleşip kökleşmesine katkıda bulunmak,

Toplumsal yaşamın her alanında kadının hakkı olan işlevleri üstlenmesinin önündeki engelleri kaldırmak,

Gençlerimizi, çağdaş gereksinimlere uygun alanlarda, bilime, teknolojiye, gelişmeye, yeniliğe ve değişime açık; özgür düşünceye ve insana saygılı; yaratıcı, üretken ve

erdemli; ÷lkeye ve topluma yararlı insanlar olarak yetiřtirmek,

Çocuk haklarının korumak; çocukların yaşlarına uygun olmayan işlerde çalıştırılmasını önlemek, beslenmelerinin ve eğitimlerini eksiksiz sağlamak,

İnsan kişiliğini ve özgürlüğünün geliştirilmesi önündeki engelleri kaldırmak ve toplumsal yararı gerçekleştirmek,

Bilime, sanata ve kültüre sahip çıkmak,

Doğayı ve çevreyi korumak,

Ayrımcılığa karşı koymak,

Her türlü sömürünün ve sömürgeciliğın önlenmesine ve tüm insanlığın esenliğine ve özgürlüğüne katkıda bulunmak,

Ülkeyi ve toplumu çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarmak üzere demokrasi kuralları içinde, laik düşünce doğrultusunda toplum ve devlet düzeniyle, kamu çalışmalarını etkilemek, yönetmek ve denetlemektir.

SIYASAL YAŞAM ANLAYIŞI

Madde – 4

Cumhuriyet Halk Partisi ve üyeleri için siyasal yaşamda görev almak, onurlu bir toplum hizmetidir.

Siyasal görevler, özel çıkarlar için kullanılamaz.

Siyasal yaşamda etkinlik kazanmak için kimseye kişisel yarar sağlanamaz.

Toplumsal ve siyasal yaşamda erdemli olmak, erdemliliği savunmak, korumak ve gerçekleştirmek Cumhuriyet Halk Partili olmanın ön koşuludur.

ÇALIŞMA İLKELERİ

Madde – 5

Partinin bütün görevleri, tüzük kuralları içinde, partililerin tümüne açıktır.

Partili için başarı, Partinin başarısıdır. Siyasal eylem Partinin eylemidir.

Partililer; özel yaşamlarında, görevlerine, işlerinde ve üyesi bulundukları kuruluşlarda, Partinin ilkelerine ve doğrultusuna uygun davranırlar ve çalışırlar.

Partililer toplum hayatının ve parti görevlerinin gerektirdiği yetenekleri kazanmak; sorumluluk yerlerine, partinin başarılı, bilgili ve yetenekli üyelerinin seçilmelerini sağlamak için sürekli çaba harcarlar.

Siyasal yaşamda; erdemliliğe, üretkenliğe, yeteneğe ve emeğe uygun yükselmek esastır. Partililer, bu ilkelere uymakla, parti yöneticileri de bu ilkeleri uygulamakla yükümlü ve sorumludurlar.

BÖLÜM

2

ÜYELİK

(Madde 6 – 22)

ÜYELİK

Madde – 6

Cumhuriyet Halk Partisine; Partinin siyasal ilkelerini ve doğrultusunu, amaçlarını, siyasal yaşam anlayışını, çalışma ilkelerini benimseyen ve siyasal partilere girmelerine yasalarca engel bulunmayan her yurttaş üye olabilir.

PARTİ ÜYELERİNİN GÖREVLERİ VE HAKLARI

Madde – 7

A) Parti Üyelerinin Görevleri

a) Bağlı oldukları ilçe başkanlarına yılda 1.200.000 – 60.000.000 TL. arasında ödenti verirler. İlçe başkanlıkları bu ödentinin % 15'ini İl Başkanlığına aktarırlar.

Ödenti yükümlülüğünü yerine getirmeyen üyeler Parti içi seçme ve seçilme haklarının kullanamazlar. (Değişiklik 31.10 1999 tarihli karar)

b) Öncelikle ve özellikle, üyesi bulundukları sandık çevresinden başlayan bir görev ve sorumluluk duygusu içinde, parti çalışmalarına katılırlar.

c) Seçimlerde, parti adaylarına oy vermek ve onların kazanmalarını sağlamak için çalışmakla ve partinin başarısını en üst düzeye çıkarmak için çaba harcamakla yükümlüdürler.

d) Partinin ilkelerini, programını, kurultay bildirgelerini ve kararlarını, seçim bildirgelerini, partinin genel ve yerel politikaları ile hizmetlerini, her olanağın yararlanarak yurttaşlara duyurmakla görevlidirler.

e) Görev aldıkları parti organelerinin toplantılarına ve ça-

İşmalarına katılırlar, kendilerine verilen ödevleri yerine getirirler.

f) Partide veya partinin üstlendiği kamu hizmetlerinde aldıkları görevleri yerine getirmekle; görevden ayrılırken hizmetin gerektirdiği devir işlemlerini eksiksiz yapmakla yükümlüdürler. Zorunluluk olmadıkça görevden çekilemezler.

g) Yurttaşların ülke ve yöre sorunları ile ilgili görüşlerini partinin yetkili organlarına aktarmaya çalışırlar. Yöresel sorunların çözümü için parti programı doğrultusunda yöre halkı ile dayanışma içinde çaba gösterirler.

h) Çevresinde sevilen, güven duyulan ve etkin olan yurttaşların Partiye kazandırılmasına çalışır, sorumluluk taşıyarak başvuru belgesini imzalar ve tanıtımını yaparlar.

ı) Partiye gelir sağlanmasına katkı yaparlar.

j) Partinin düzenlediği ve çağrılı oldukları eğitim çalışmalarına katılırlar.

k) Parti üyeleri; ilgi alanlarına ve mesleklerine uygun; oda, sendika, dernek, kooperatif ve vakıf gibi kurum ve kuruluşlarda çalışmalara katılırlar. Bu çalışmalar hakkında yetkili parti organlarını bilgilendirirler.

B) Parti Üyelerinin Hakları

a) Parti içi seçimlerde parti organlarına aday olmak, seçilmek.

b) Parti içi seçimlerde oy vermek, seçmek.

c) Genel ve yerel seçimlerde aday adayı olmak, aday olmak, aday seçilince parti listesine katılmak.

d) Parti içi toplantılara, çalışmalara ve üyesi seçildiği kongrelere katılmak, düşüncelerini ve dileklerini bildirmek.

e) Parti ile ilgili bilgi istemek.

f) Haksızlıklara karşı savunulmasını , parti örgütünden istemek.

ÜYELİK BAŞVURUSU VE YAZIM

Madde – 8

Partiye üye olmak isteyen kişi, iki partilinin tanıtım önerisini taşıyan dört örnek Başvuru Belgesi ile, sandık seçmen listesinde kayıtlı olduğu muhtarlık bölgesinin bağlı olduğu İlçe Başkanlığına doğrudan başvurur.

Üye başvuru belgesindeki "Kişisel Bilgiler", "Parti Bilgileri" ve diğer başvuru bölümleri, başvuran tarafından eksiksiz doldurulur. Eksik doldurulmuş belgeler tamamlatılır. Aksi halde geçersiz sayılır.

Üye başvuru belgesindeki bilgiler, üye başvuru defterine numara sırasıyla kaydedilir: Defterdeki özel bölümler başvuru sahibi ve başvuruyu alan yetkili tarafından o anda imzalanır. Başvurana, görevli ilçe yöneticisi tarafından, başvurunun alındığını gösteren "alındı belgesi" verilir.

İlçe Meclisi, başvuru defterine yazılmış kişilerin durumunu (15) gün içinde inceler.

İlçe Meclisi, Partiye alınmalarında yasal ve tüzüksel sakınca olmayanların (4) Örnek Başvuru Belgesinden birini Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna, birini il Meclisine, birini muhtarlık bölgesi çalışma grubuna gönderir. Birini de ilçe merkezindeki dosyasına koyar.

İlçe Meclisinin ve muhtarlık bölgesi çalışma grubunun üyelikle ilgili dosyaları ve defterleri o ilçedeki üyelere açık tutulur.

Seçmen olma hakkını yeni kazananlar ve nakillerle ilgili hususlar, Üye Yazım Yönetmeliğinde belirtilir.

ADAY ÜYELİK

Madde – 9

Partiye üye olmak için başvuran kişinin partideki aday üyeliğinin başlama tarihi, başvuru tarihidir.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na gelen üye başvurma belgelerinin yazımı, engeç iki ay içinde tamamlanır. Aday üyelik başlama tarihleri, ilgili ilçelere (15) gün içinde üye yazım çizelgesiyle bildirilir. Bu çizelgeler ilçe binalarında bir ay süreyle üyelerin incelemesine açık tutulur.

Aday üyelik süresi altı aydır. Bu süre içinde aday üye, ilçe meclisince düzenlenen eğitim çalışmalarına katılır. Eğitim çalışmalarının programı ve içeriği Genel Merkez Eğitim Bürosu'nca hazırlanır.

İlçe Meclisi; aday üyelere, öncelikle kayıtlı bulundukları sandık çevresinde ve muhtarlık bölgesi ile ilçe düzeyinde parti görevleri verebilir.

İlçe binalarındaki askı süresi içinde üyelerin yapacağı itirazlar ilçe meclisince değerlendirilir.

Aday üyelik sonunda ilçe meclisi, itirazlarla ilgili değerlendirmeleri ve eğitim çalışmaları ile parti görevlerindeki başarı derecelerini göz önünde tutarak, asıl üyeliğe geçiş kararını en geç (15) gün içinde verir; karar defterine işler ve durumu Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirir. Süresi içinde karar verilmezse asıl üyeliğe geçiş kesinleşmiş olur.

Asıl üyeliğe geçişleri uygun bulunmayanlara İlçe Meclisi bildirimde bulunur.

Aday üyeler, asıl üyelerin yükümlülüğünü taşırlar. Ancak, üyelikten doğan seçme ve seçilme hakkını kullanamazlar. Partinin üye kütüğüne yazılamazlar.

YURT DIŞINDAKİ YURTTAŞLARIN ÜYELİK BAŞVURUSU

Madde – 10

Yurt dışındaki yurtttaşlar, üyelik başvurularını bir yazı ile Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na yaparlar. Yazıya yurt dışında sürekli oturdukları yerin adresi ile, Türkiye'de iken sürekli oturdukları ilçedeki açık adresi ve nüfus hüviyet cüzdanının onaylı örneğini eklerler.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu başvuru yazısını bir hafta içinde ilgili ilçe başkanlığına gönderir. İlgili ilçe başkanlığı, gerekli incelemeleri ve işlemleri, üye Yönetmeliği uyarınca, yerine getirir.

ÜYELİĞE İTİRAZ

Madde – 11

İlçe meclisi, başvuru defterine yazılmış kişilerin isim listesini her ayın ilk günü, İlçe Merkezinde askıya çıkarır. Bu listeler (15) gün süreyle askıda kalır.

Partililer, askı süresi içinde İlçe Meclisine başvurularla ilgili itirazlarda bulunabilirler. İlçe Meclisi itirazları (15) gün içinde inceleyerek karara bağlar ve ilgililere duyurur.

İlçe Meclisi, başvuru defterine yazılmış kişilerin durumunu inceledikten, itirazları karara bağladıktan sonra, partiye alınmalarında yasal ve tüzüksel sakınca bulunanlara en geç (15) gün içinde ilçe meclisinin gerekçeli kararıyla birlikte bildirimde bulunur.

İlgili, bu bildirimle karşı, il meclisine (10) gün içinde itiraz edebilir. İtiraz İlçe Başkanlığı aracılığı ile yapılmışsa İlçe Meclisinin gerekçeli kararı da eklenerek, dosya, İl Meclisine (5) gün içinde gönderilir.

İtiraz doğrudan İl Meclisine yapılmış ise, İl Meclisi, İlçe Meclisinin gerekçeli kararını (5) gün içinde ister ve ilçe meclisi dosyayı (5) gün içinde il meclisine gönderir.

İl Meclisi (15) gün içinde konuyu karara bağlar. İl Meclisinin kararı kesindir.

İl Meclisinin kararından sonra dosya ilçe meclisine iade edilir.

İl Meclisi, İlçe Meclisinin kararını uygun görmemiş ise, ilgiliye ve ilçe meclisine (7) gün içinde durumu bildirir.

Başvuruyu yapanla ilgili başka itiraz yoksa, ya da yapılan itiraz kabul edilmemiş ise, Tüzüğü'nün 8'inci maddesine göre, (4) örnek başvuru belgesininin bir örneği Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na, bir örneği il meclisine, bir örneği de muhtarlık bölgesi çalışma grubuna gönderilir.

İl Meclisi, ilçe Meclisinin kararını uygun görmüş ise, ilçe meclisi durumu (7) gün içinde ilgiliye bildirir. Başvuru belgeleri iptal edilip dosyasına konur. Başvuru defterinin özel bölümüne gerekli bilgiler işlenir.

İL MECLİSİNİN ONAYI İLE ÜYELİK

Madde – 12

Başka partilerde üye iken ayrılmış olanlardan, belediye başkanlığı, il ve ilçe başkanlığı yapmış olanlarla, yapmakta olanların, belediye başkanlığı seçimlerine aday olarak katılmış bulunanların üye başvuru defterine yazılabilmesine, İlçe Meclisinin görüşü de alınarak ancak İl Meclisince karar verilir.

İl Meclisinin kararı, il ve ilçe merkezlerinde (10) gün süre ile, ilan tahtasına asılarak partililere duyurulur. İl Meclisinin kararına karşı, ilgilisi, ilçe meclisi ve partililer ilan süresi içinde, Merkez Yönetim Kurulu'na itirazda bulunabilir. Merkez Yönetim Kurulu'nun kararı kesindir.

Üyelik başvuruları İl Meclisince, ya da itiraz üzerine Merkez Yönetim Kurulu'nca uygun bulunanların isimleri, İlçe Meclisince, başvuru defterine yazılarak, listelere eklenir ve Tüzüğün 8. maddesi uyarınca gerekli işlemler yapılır.

MERKEZ YÖNETİM KURULU ONAYI İLE ÜYE YAZIMI

Madde – 13

Merkez Yönetim Kurulu;

A) Başka partilerde üye iken ayrılmış olanlardan; TBMM üyeliği, partilerin merkez karar ve yönetim kurulları ile denetim ve disiplin organları başkanlığı ve üyeliği yapmış olanlarla, yapmakta olanlardan ve Tüzüğün 12. maddesinde adı geçenler ile halen belediye meclisi ve il genel meclisi üyeliği görevinde bulunanlardan,

B) Yasal nedenlerle partiden ayrılış olup da engeli kalktığı için üye olmak isteyenlerden,

C) Yasal engeli nedeniyle partiye üye yazılmamış olanlardan,

Parti yararı açısından gerekli gördüklerinin ve Genel Başkanca, önerilen kişilerin, doğrudan asıl üyeliğe yazılmasına karar verebilir.

Merkez Yönetim Kurulu bu yetkisini, İlçe ve İl Meclisle-

rinin önerilerine göre, ya da İlçe ve İl Meclisini görüşlerini de alarak doğrudan kullanır.

Bu durumda belgeler, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na ve ilgili İl ve İlçe Başkanlıklarına gönderilir.

ASIL ÜYELİK

Madde – 14

Aday üyeliği başarı ile sona erdirerek asıl üyeliğe geçişine İlçe meclisince karar verilenlerle, Merkez Yönetim Kurulunca doğrudan asıl üyeliğe kabul edilenler, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca, Parti üye Genel Kütüğüne yazılır.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu, her üç ayda bir, asıl üyeliği gerçekleştirenlerin çizelgesini, kesinleşme tarihlerini de belirterek, ilgili il ve ilçelere bildirir. İlçe meclisleri, ilgisine bilgi verir ve asıl üyelerin isim çizelgelerini, ilgili belde meclisine ve muhtarlık bölgesi çalışma grubuna gönderir. (Değişiklik 12-13.02.2000 tarihli karar)

ÜYE YAZIMLARININ

GENEL MERKEZ'DE TOPLANMASI

Madde – 15

Tüzükte belirlenen kurallara uyularak yapılan aday üye ve asıl üye yazımları, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca ayrı ayrı, bilgisayar ortamına aktarılarak Genel Merkez'de toplanır.

Genel Merkez Üye Yazım Bürosu, Asıl Üye Genel Kütüğü'nü oluşturur ve ilgili makamlara gerekli bilgileri, kayıtları ve belgeleri ulaştırır.

ÜYELİKTE YER KOŞULU

Madde -16

Birden çok muhtarlık bölgesinde üye olunamaz; yazılı olunan muhtarlık bölgesi dışında delege seçilemez. Üyeler, yazılı oldukları ilçe dışından başka ilçe kongresine, ilçenin bağlı olduğu il dışından başka il kongresine, il temsilcisi ve kurultay temsilcisi seçilemezler. Üyesi olmadıkları yönetim birimi çevresinde görev alamazlar. (12-13.02.2000 tarihli karar)

Parti Meclisinin ve TBMM'nin eski ve yeni üyeleri bu kuralın dışındadır.

Büyükşehir belediyelerinin sınırları içindeki ilçelerde, İlçe Başkanlığı ve İlçe Meclisi üyeliği için de bu kural uygulanmaz.

Bu durumda olanlar, bir kongre dönemi için yalnız bir ilçe çevresinde bu hakkı kullanabilir.

ÜYENİN YER DEĞİŞTİRMESİ

Madde - 17

Partiye yazılı olduğu ilçeden ayrılan üye, ayrıldığını ve taşındığı yeri, ilçe başkanlığına bildirir. İlçe başkanlığı, bildirim üzerine üyenin kaydının, gittiği yer ilçe başkanlığına aktarılmasını sağlamakla görevlidir. Yazılı olduğu ilçe içinde muhtarlık bölgesini değiştiren üye de üç ay içinde, yeni adresini belgelereylek ilçe başkanlığına bildirir." (Değişiklik 12-13.02.2000 tarihli karar)

TBMM yeni ve eski üyeleri ile Parti Meclisi üyeleri seçim çevresindeki üyeliklerini sürdürebilirler.

PARTİ KİMLİK BELGESİ

Madde – 18

Asıl üye olunduğunda, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca düzenlenen Parti Kimlik Belgesi, ilçe başkanlığı aracılığı ile üyelere verilir. Üyelik, geçerli Parti Kimlik Belgesi ile kanıtlanır. Geçerli Parti Kimlik Belgesini göstermeyenler, Kimlik Belgesini yenilemeyenler, yer değiştirdiğinde üç ay içinde üyelik yazımını aktarmayanlar, bu işlemleri tamamlamayınca yadek üyelikten doğan seçme ve seçilme haklarını kullanamazlar.

Kimlik Belgesi ile ilgili konular Üye Yönetmeliği'nde düzenlenir.

AD SİLME

Madde – 19

Bir partilinin, disiplin suçları dışında, başvurma belgesinde yanlış bilgi verdiği, üyeliğe yazımı sırasında, yasaların ve Tüzüğü'nün öngördüğü nitelikleri taşımadığı ya da bu niteliklerini sonradan yitirdiği anlaşılırsa; İlçe Başkanlığı durumu İl Başkanlığı'na bildirir.

İl Başkanlığı, partiliden yazılı olarak bilgi ister. Bu yazı (15) gün içinde, yanıtlanmazsa ya da verilen yanıt geçerli ve yeterli görülmezse, İl Meclisi o partilinin adını silmeye karar verir, durumu (15) gün içinde ilgiliye, ilçesine ve Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirir.

İlgili, ad silme kararının kendisine bildirilmesinden başlayarak (15) gün içinde, Merkez Yönetim Kurulu'na itiraz edebilir. Merkez Yönetim Kurulu 'nun kararı kesindir.

Ad silme kararı kesinleşince, durum Merkez Yönetim Kurulu'nca ilgili il ve ilçe başkanlıklarına, Genel Merkez

Üye Yazım Bürosu'na bildirilir ve ilgiliye duyurulur.

Yargı organlarının veya seçim kurullarının kararlarına uyularak adı silinenler için de Merkez Yönetim Kurulu aynı işlemi yapar.

PARTİDEN AYRILMA

Madde – 20

Partiden ayrılmak istediklerini yazılı olarak bildiren üyelerin adları, imzalarının kendilerine ait olduğu saptandıktan sonra, bağlı bulundukları İlçe Meclisi tarafından, Genel Merkez Parti Kütüğü ile irtibatlandırılmak üzere Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirilir. Durum, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu tarafından ilgiliye, muhtarlık bölgesi görevlilerine, belde meclisine, İlçe Başkanlığına ve İl Başkanlığına bildirilir. (Değişiklik 12-13.02.2000 tarihli karar)

ÜYE YAZIMINDA TÜZÜĞE AYKIRI DAVRANANLAR

Madde – 21

Üye yazımlarında; başkası adına üye başvuru belgesi düzenleyenler, başkasının imzasını taklit edenler, gerçek dışı beyanda bulunanlar, sahte belge düzenleyenler, üyelerin kayıtlarını silenler, üyeleri ayrılmış gösterenler, Üye Yazım Yönetmeliği'ne aykırı davrananlar hakkında ivedi olarak disiplin kovuşturması yapılır.

Yukarıda yazılan suçları işlediği, disiplin kovuşturması sonucu saptananlar hakkında, disiplin cezalarının uygulanması yanında, Cumhuriyet Savcılığı'na da suç duyurusuna bulunulur.

ÜYE YAZIM YÖNETMELİĞİ

Madde – 22

Üyelik için başvurma, itiraz ve yazım kuralları, Genel Sekreterliğe bağlı Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nun kuruluşu, işleyişi, kadroları ve çalışma yöntemleri, Parti Kimlik Belgesi'nin biçimi, Parti Kimlik Belgesininin iki yıldan çok aralıklı olmamak koşuluyla, hangi tarihlerde nasıl yenileceği ve üyelikle ilgili işlemlerin nasıl yürütüleceği, Üyelik Yönetmeliği'nde düzenlenir.

Üye Başvuru Belgesi ve Üye Başvuru Defteri, Genel Merkez Üye Yazım Büros'nca bastırılıp Yönetmelikte belirlenen kurallara uygun olarak, ilçe başkanlıklarına dağıtılır. İlçe başkanlığı; başvuru defterine, ilçenin adını, defterin sayfa sayısını, kaç başvuruya yeteceğini, hangi tarihte kullanılmaya başlayacağını yazarak İlçe Seçim Kurulu'na onaylatır.

BÖLÜM

3

**ÖRGÜT VE YÖNETİM
BİRİMLERİ**

(Madde 23 – 45)

PARTİ ÖRGÜTÜ

Madde – 23

Parti örgütü;

- A) Merkez organlarından,
- B) İl örgütlerinden,
- C) TBMM ile belediye ve il genel meclislerindeki parti gruplarından oluşur.

A) Merkez Organları şunlardır:

- a) Kurultay,
- b) Genel Başkan,
- c) Parti Meclisi,
- d) Merkez Yönetim Kurulu,
- e) Yüksek Disiplin Kurulu.

B) İl Örgütleri şunlardır:

- a) İl Kongresi
- b) İl Başkanı ve İl Meclisi,
- c) İl Disiplin Kurulu,
- d) İlçe Kongresi,
- e) İlçe Başkanı ve İlçe Meclisi,
- f) Belde Başkanı ve Belde Meclisi.

C) Parti Grupları şunlardır:

- a) TBMM Grubu,
- b) Belediye Meclisleri Parti Grupları,
- c) İl Genel Meclisleri Parti Grupları,

ÖRGÜT YÖNETİM BİRİMLERİ

Madde – 24

- a) Belde Başkanı ve Belde Meclisi,
- b) İlçe Başkanı ve İlçe Meclisi,
- c) İl Başkanı ve İl Meclisi,
- d) Genel Başkan ve Merkez Yönetim Kurulu, örgüt yönetim birimleridir.

Örgüt yönetim birimleri, kendilerine bağlı olarak çalışmak üzere; Tüzükte belirlenen ya da gerekli görüldüğünde, yönetmeliklerle öngörülen çalışma grupları ve sorumluluk alanları oluşturabilir.

Madde – 25

(13.02.2000 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.)

MUHTARLIK BÖLGESİ GÖREVLİLERİ ÇALIŞMA GRUBU

Madde – 26

Muhtarlık bölgelerinde, "Muhtarlık Bölgesi Görevlileri Çalışma Grubu" oluşturulur. Muhtarlık bölgesi görevlileri çalışma grubu, bağlı bulunduğu ilçe meclisinin sorumluluğu altında çalışır.

Muhtarlık bölgesi görevlileri çalışma grubunun çalışma esasları ve diğer hususlar yönetmelikle belirlenir. (Değişiklik 13.02.2000 tarihli karar)

BELDE BAŞKANI VE BELDE MECLİSİ

Madde – 27

İl ve ilçe merkezleri dışında, belediye örgütü olan yerlerde, belde örgütü oluşturulur. Belde örgütleri, İlçe Başkanlıklarına bağlıdır.

Belde örgütü, Belde Başkanı ile 3–11 kişiden kurulan Belde Meclisinden oluşur.

Belde Başkanı ve Belde Meclisinin seçimi ile çalışma yöntemleri, görevleri, sorumlulukları, yetkileri ve hakları yönetmelikle belirlenir.

İLÇE BAŞKANI

Madde – 28

İlçe Başkanı, ilçe kongresince gizli oyla seçilir. İlçe çevresinde partinin temsilcisidir. İlçe Meclisine, ilçe başkanlık kuruluna, ilçe ve belde belediye meclisleri parti gruplarına başkanlık eder.

İlçe Başkanı; İlçe Meclisinin, ilçe çevresindeki belediye meclisleri parti gruplarının, ilçe düzeyinde kurulmuş çalışma gruplarının, belde başkanları ve belde meclislerinin, muhtarlık bölgesi görevlileri çalışma gruplarının; Tüzükte belirlenen ve üst kademelerce öngörülen görevleri başarıyla yerine getirmelerini, uyumlu ve verimli çalışmalarını sağlar. Bunun için Tüzük ve yönetmelik kuralları içinde gerekli girişimlerde bulunur. (Değişiklik 13.02.2000 tarihli karar)

Parti örgütü kamu kuruluşları, meslek odaları ve çeşitli kuruluşlarla, partili üyelerle ve kişilerle yazışma yapar ve ilişki kurar.

Belediye çalışmalarında etkinlik ve başarı sağlamak amacıyla, İlçe Başkanı, ilçe çevresindeki partili belediye başkanları ile sürekli ilişki içinde olur.

İlçe Başkanı, görevlerini, uygun göreceği ölçüde ve biçimde ilçe başkan yardımcıları ile birlikte yürütür.

İLÇE MECLİSİ

Madde – 29

İlçe Meclisi, İlçe Başkanı ve

- a) Nüfusu 10.000'e kadar olan ilçelerde 10,
 - b) Nüfusu 100.000'e kadar olan ilçelerde 16,
 - c) Nüfusu 100.00'i aşan ilçelerde 22
- üyeden kurulur.

İlçe Meclisi üyeleri ve bu üyelerin yarısı kadar yedek üye, ilçe kongrelerinde gizli oyla ve aldıkları oy sayısına ve sırasına göre seçilirler. Üyeliklerde boşalma olduğunda, yedek üyeler sıra ile görev getirilirler. İkinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımlar ile karı ve koca aynı mecliste bulunamazlar. Birden çok mecliste üye olunamaz.

İlçe Başkanı, ilçe Meclisi üyeleri arasından, nüfusu 100.000'e kadar olan ilçelerde (4)'e ve nüfusu 100.000'i aşan ilçelerde ise (6)'ya kadar İlçe Başkanı Yardımcısı seçerek görevlendirir.

İlçe Meclisi, üyeleri arasından Sekreter üye, Sayman üye ve Eğitim Sekreterini, aksine karar alınmazsa, gizli oyla seçer.

İlçe Başkanı, Başkan Yardımcıları, Sekreter üye, Sayman üye ve Eğitim sekreteri ilçe "Başkanlık Kurulu"nu oluştururlar.

Kuruluş aşamasında; ilk kongreye kadar, birinci fıkra- da öngörülen sayılar yarıya kadar indirilebilir.

"Başkanlık Kurulu" İlçe Meclisinin kararları doğrultusunda ve İlçe Başkanının yapacağı iş bölümü çerçevesinde çalışır, işleri yürütür.

İlçe Başkanı, yokluğunda kendisine vekillik etmek üye-

re, İlçe Başkan Yardımcılarından birini görevlendirir.

İlçe meclisleri en az iki haftada bir, önceden belirlenmiş gün ve saatte, çağrı yapılmaksızın, olağan olarak toplanır. Gerekli hallerde çağırılı olarak, olağanüstü toplantı da yapılabilir.

Birbirini izleyen üç olağan toplantıya özürsüz olarak katılmayan ilçe meclisi üyesinin, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile düşürülmesine karar verilebilir.

İlçe Meclisleri, her iki ayda bir ayın, ilk toplantı gününde ilçe meclisi üyelerine ek olarak, yönetmelikte belirtilen sıfatları taşıyan doğal üyelerle birlikte genişletilmiş ilçe meclisi toplantısı yapar. Bu toplantıda doğal üyeler konuşabilirler ama oy kullanamazlar. Genişletilmiş ilçe meclisi toplantısında, ülke ve yöre sorunları ile parti politikaları görüşülerek değerlendirmeler yapılır ve öneriler geliştirilir.

İLÇE MECLİSİNİN GÖREVLERİ

Madde – 30

İlçe Meclisi, ilçe çevresinde partinin başarısı ve amaçlarını gerçekleştirilmesi için yapılacak çalışmaları düzenlemekle ve yürütmelke yükümlüdür.

Bu amaçla;

A) Partinin ilkelerini, amaçlarını, Programını, politikalarını ve görüşlerini halka beğendirmek ve benimsetmek için çalışır. Bunlara ve partiye karşı yapılabilecek eleştirileri cevaplandırır.

B) Tüzük kurallarını, kongrelerin ve üst yönetim birimlerinin kararlarını uygular, vereceği görevleri yapar. İlçe düzeyinde oluşturulan çalışma gruplarının, belde örgütlerinin, muhtarlık bölgesi görevlileri çalışma grupları ile, ilçe

çevresindeki belediye meclisleri parti gruplarının çalışmasını düzenler ve denetler. (Değişiklik 13.02.2000 tarihli karar)

C) Başka partilerin çalışmalarını izler.

D) Partinin üye sayısını ve yandaşlarını çoğaltmak için çalışmalar yapar. Asıl üyeler ve aday üyeler için düzenlenen eğitim çalışmalarının sürdürür, asıl ve aday üyelere görevler verir.

E) Bütün seçimlerde parti adaylarının kazanmasını sağlamak için gerekli çalışmaları yapar ve yaptırır. Seçim örgütlenmesini yapar. Seçim çalışmalarını denetler. Seçimlerle ilgili yasal görevleri zamanında ve eksiksiz yerine getirir.

F) İlçe çevresindeki mahalle ve köylerin ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler. Bunların çözümüne yardımcı olur. Toplumsal amaçlı dernek ve kulüplerle, sendikalarla, yerel basınla ilişkileri sağlıklı tutar, onların sorunları ile ilgilenir. Çözümlerine katkı yapar. Bu kuruluşlarda görevli partililerle işbirliği yaparak, başarılı olmalarına yardımcı olur.

G) İlçedeki ekonomik, sosyal ve siyasal olaylarla ilgili bilgileri toplayıp değerlendirir ve üst yönetim birimlerine bildirir.

H) Üst yönetim biriminin bilgisi ile ilçe sınırları içinde siyasal, toplumsal ve kültürel nitelikte toplantılar düzenler.

I) Gerekli gördüğü konularda araştırma, inceleme ve değerlendirme yapmak üzere, uzmanların ve üyelerin katılacağı çalışmaları programlayarak gerçekleştirir.

J) Partinin gelir kaynaklarını geliştirmek ve arttırmak için çalışmalar yapar.

K) İl Meclisinin bilgisi ve onayı ile, ilçe çevresi içinde, parti çalışmalarını sürdürmek amacıyla bölge çalışma büroları açabilir.

İLÇE MECLİSİ BAŞKANLIK KURULU ÜYELERİ

Madde – 31

A) İlçe Başkan Yardımcıları

İlçe Başkan Yardımcıları, İlçe Başkanı tarafından, görevlerinin bir bölümünü yerine getirmek üzere görevlendirilir.

İlçe Başkan Yardımcıları, uygun görülecek sayıda ilçe meclisi üyeleri ile birlikte çalışma grupları oluşturabilirler.

B) İlçe Sekreter Üyesi

İlçe Sekreter Üyesi, üye yazım işlerini Tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütür. Partinin her türlü yazışma işlerinin yürütülmesini sağlar.

C) İlçe Sayman Üyesi

İlçe Sayman Üyesi ilçenin hesap işlerini yürütür. Gelir ve gider işlemlerinin zamanında ve yasalara uygun olarak yapılmasını sağlar. Partiye yeterli ve düzenli gelir sağlanmasına çalışır. Partinin demirbaşlarının ve malvarlığının korunmasını gözetir.

D) İlçe Eğitim Sekreteri

a) Aday üyelikten başlamak üzere, Partinin ideolojisini, Program ve Tüzüğünü anlatır,

b) Bağlı olduğu il'le ve Genel Merkezle eşgüdüm içinde çalışarak, Parti içi eğitim programı ve projelerini hazırlar, uygulanmalarını sağlar.

c) Bu çalışmalar için gerekli olan yazılı, sözlü ve görsel eğitim malzemelerini hazır bulundurur.

İlçe Meclisi Başkanlık Kurulu üyeleri, İlçe Başkanının ya da görevlendirilmiş ilçe başkan yardımcısının başkanlığında toplanarak, ilçe Meclisi kararlarının uygulanmasını ve İlçe Meclisine sunulacak konuların belirlenmesini sağlar. Çalışma gruplarını oluşturarak görevlendirir ve çalışmalarını denetler.

İL BAŞKANI

Madde – 32

İl Başkanı, il kongresince gizli oyla seçilir. İl çevresinde Partinin temsilcisidir. İl Meclisine, İl Başkanlık kurulu-na, İl ya da Büyükşehir Belediye Meclisi Parti Grubuna, İl Genel Meclisi Parti Grubuna başkanlık eder.

İl Başkanı;

İl Meclisinin, ilçe Meclislerinin, İl ya da Büyükşehir Belediye Meclisi Parti Grubunun, İl Genel Meclisi Parti Grubunun, il düzeyinde kurulmuş çalışma gruplarının; Tüzük-le belirlenen ve üst kademelerce öngörülen görevleri, başarı ile yerine getirmelerini, uyumlu ve verimli çalışmalarını sağlar. Bunun için Tüzük kuralları içinde gerekli girişimlerde bulunur.

Parti örgütü, kamu kuruluşları, meslek odaları ve toplumsal amaçlı çeşitli kuruluşlarla, basın ve yayın organlarıyla, partili üyelerle ve kişilerle yazışma yapar ve ilişki kurar.

Belediye çalışmalarında etkinlik ve başarı sağlamak amacıyla il Başkanı, partili belediye başkanı ile sürekli ilişki içinde olur.

İl Başkanı, il çevresindeki İl Genel Meclisi Parti Grubunu, Belediye Meclisleri Parti Gruplarını ve Partili Belediye Başkanlarını, çalışmaları yönlendirmek değerlendirmek ve eşgüdüm sağlamak amacıyla ayrı ayrı veya birlikte toplantılara çağırabilir.

İl Başkanı görevlerini, uygun göreceği ölçüde ve biçimde il başkan yardımcıları ile birlikte yürütür.

İL MECLİSİ

Madde – 33

İl Meclisi, İl Başkanı ve

- a) Nüfusu 300.000'e kadar olan illerde (16),
 - b) Nüfusu 1.000.000'a kadar olan illerde (24),
 - c) Nüfusu 1.000.000'u aşan illerde (32),
- üyeden kurulur.

İl Meclisi üyeleri ve bu üyelerin yarısı kadar yedek üye, ilk kongrelerinde gizli oyla ve aldıkları oy sayısına ve sırasına göre seçilirler. Üyeliklerde boşalma olduğunda, yedek üyeler sıra ile göreve getirilirler. İkinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlar ile karı ve koca aynı mecliste bulunamazlar. Birden çok mecliste üye olunamaz.

İl Başkanı, İl Meclisi üyeleri arasından, nüfusu bir milyon kadar olan illerde (4)'e ve nüfusu bir milyonu aşan illerde ise (6)'ya kadar il başkan yardımcısı seçerek görevlendirir.

İl Meclisi, üyeleri arasından Sekreter üye, Sayman üye ve Eğitim Sekreterini, aksine karar alınmazsa, gizli oyla seçer.

II Başkan, II Başkan Yardımcıları, Sekreter üye, Sayman üye ve Eğitim Sekreteri ile birlikte II Meclisi Başkanlık Kurulu'nu oluştururlar.

Başkanlık Kurulu, il meclisinin kararları doğrultusunda ve il başkanının yapacağı iş bölümü çerçevesinde çalışır.

II Başkan, yokluğunda kendisine vekillik etmek üzere, II Başkan Yardımcılarından birini görevlendirir.

II Meclisleri en az iki haftada bir önceden belirlenmiş gün ve saatte, çağrı yapılmaksızın olağan olarak toplanır. Gerekli hallerde çağrılı olarak olağanüstü toplantı da yapılabilir.

Birbirini izleyen üç olağan toplantıya özürsüz olarak katılmayan il meclisi üyesinin, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile düşürülmesine karar verilebilir.

II Meclisleri, her iki ayda bir ayın ilk toplantı gününde, il Meclisi üyelerine ek olarak yönetmeliğinde belirtilen sıfatları taşıyan doğal üyelerle birlikte genişletilmiş II Meclisi toplantısı yapar. Bu toplantıda doğal üyeler konuşabilirler ama oy kullanamazlar. Genişletilmiş II Meclisi toplantısında, ülke ve yöre sorunları ile parti politikaları görüşülerek değerlendirmeler yapılır ve öneriler geliştirilir.

Kuruluş aşamasında, ilk kongreye kadar, birinci fıkra- da öngörülen sayılar yarıya kadar indirilebilir.

II MECLİSİNİN GÖREVLERİ

Madde – 34

II Meclisi, il çevresinde partinin başarısı ve amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılacak çalışmaları düzenlemekle ve yürütmekle yükümlüdür.

Bu amaçla;

A) Partinin ilkelerini, amaçlarını, Programını, politikala-

rını ve görüşlerini halka beğendirmek ve benimsetmek için çalışır. Bunlara ve partiye karşı yapılabilecek eleştirileri cevaplandırır.

B) Tüzük kurallarını, kongrelerin ve üst yönetim birimlerinin kararlarını uygular, il düzeyinde oluşturulan çalışma gruplarının, ilçe örgütlerinin, İl ya da Büyükşehir Belediye Meclisi Parti Grubunun ve İl Genel Meclisi Parti Grubunun çalışmalarını düzenler ve denetler.

C) Başka partilerin çalışmalarını izler.

D) İl düzeyinde ve ilçelerde sürdürülecek eğitim çalışmalarını programlayarak gerçekleştirir ve denetler.

E) Bütün seçimlerde, parti adaylarının kazanmasını sağlamak için, il düzeyinde ve ilçelerde gerekli çalışmaları yapar ve yaptırır. Seçim çalışmalarını denetler. Seçimlerle ilgili yasal görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirir.

F) İl çevresinin genel anlamdaki ekonomik, sosyal ve yöresel sorunlarını inceler. Bunların çözümüne yardımcı olur. Toplumsal amaçlı dernek ve kulüplerle, sendikalarla, yerel ve genel basınla ilişkileri sağlıklı tutar. Onların sorunları ile ilgilenir. Çözümlerine katkı yapar. Bu kuruluşlarda görevli partililerle işbirliği yaparak başarılı olmalarına yardımcı olur.

G) İl çevresindeki ekonomik, sosyal ve siyasal olaylarla ilgili bilgileri toplayıp değerlendirir ve yönetim birimlerine bildirir.

H) Üst yönetim biriminin bilgisi ile il çevresinde uygun yerlerde; siyasal, toplumsal ve kültürel nitelikte toplantılar düzenler.

I) Gerekli gördüğü konularda; araştırma, inceleme ve

değerlendirme yapmak üzere, uzmanların ve üyelerin katılacağı çalışmalar programlayarak gerçekleştirir.

J) Partinin gelir kaynaklarını genişletmek ve artırmak için çalışmalar yapar.

İL MECLİSİ BAŞKANLIK KURULU ÜYELERİ

Madde – 35

A) İl Başkan Yardımcıları

İl Başkan Yardımcıları, İl Başkanı tarafından, görevlerinin bir bölümünü yerine getirmek üzere görevlendirilir.

İl Başkan Yardımcıları, uygun görülecek sayıda il meclisi üyeleri ile birlikte çalışma grupları oluşturabilir. Bu çalışma gruplarına, partililerden ve uzmanlardan danışmanlar çağırabilirler.

B) İl Sekreter Üyesi

İl Sekreter Üyesi ilçelerdeki üye yazım işlerini izler ve denetler, partinin her türlü yazışma işlerinin yürütülmesini sağlar.

C) İl Sayman Üyesi

İl Sayman Üyesi, ilin hesap işlerini yürütür. Gelir ve gider işlemlerinin zamanında ve yasalara uygun olarak yapılmasını sağlar.

İlçe sayman üyelerinin çalışmalarını izler, denetler ve gerekli uyarıları yapar.

Partiye yeterli ve düzenli gelir sağlanmasına çalışır.

Partinin demirbaşlarının ve malvarlığının korunmasını gözetir.

D) İl Eğitim Sekreteri

a) İlçelerdeki, parti içi eğitim çalışma programlarının hazırlanmasında ilçe eğitim sekreterlerine yardımcı olur.

b) Genel Merkezle ilçeler arasındaki iletişim ve eşgüdümü sağlar.

İl Meclisi Başkanlık Kurulu üyeleri, İl Başkanının ya da görevlendirilmiş İl Başkan Yardımcısının başkanlığında toplanarak İl Meclisi kararlarının uygulanmasını ve İl Meclisine sunulacak konuların belirlenmesini sağlar. Çalışma gruplarını oluşturarak görevlendirir ve çalışmalarını denetler.

GENEL BAŞKAN

Madde – 36

Genel Başkan, kurultayca gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınmaz ise, üçüncü oylamada en çok oy alan aday seçilir.

Partiyi Genel Başkan temsil eder.

Genel Başkan, disiplin kurulları dışında, bütün parti örgütünün başkanıdır.

Genel Başkan, partiyi bağlayıcı demeçler vermeye ve bildiriler yayınlamaya yetkilidir. Genel Başkan bu yetkisini görevlendireceği kimselere de kullandırabilir.

Her kademedeki parti yönetim birimlerini, kurulları, organları ve görevlileri, birlikte ya da ayrı ayrı toplantıya çağırabilir.

Parti görevlerinin ve çalışmalarının gerektirdiği önlemleri alır.

Yetkili organlarca verilen kararların ilgililerce uygulanmasını denetler.

Parti örgütüne ve ilgililere gerekli gördüğü bildirimleri yapar.

Genel merkez organları ile partinin TBMM Grubunun

uyumlu çalışmasını gözetir.

Genel Başkan, yokluğunda kendisine vekillik etmek üzere, Genel Başkan Yardımcılarından birini görevlendirir. Genel Başkan Vekili, vekillik ettiği sürede Genel Başkanın yetkilerini kullanır.

PARTİ MECLİSİ

Madde – 37

Parti Meclisi, Genel Başkan ile Kurultayca gizli oyla seçilmiş (60) üyeden oluşur.

Aldıkları oy sayısına ve sırasına göre Parti Meclisinin 30 yedek üyesi belirlenir.

Parti Meclisinde boşalma olursa, sırasıyla yedeklerden tamamlanır.

Parti Meclisi en geç iki ayda bir, Genel Başkanın çağırısı üzerine ve Genel Başkanın başkanlığında toplanır.

Toplantının gündemi ve çağrıyla görüşülecek raporlar ve tasarılar üç gün önce üyelere gönderilir.

Genel Başkanın gerek görmesi halinde ya da (15) Parti Meclisi üyesinin gerekçe ve gündem belirleyerek yazılı istemde bulunması durumunda Parti Meclisi Genel Başkan tarafından olağanüstü toplantıya çağrılır.

Genel Başkan Parti Meclisi üyelerine geçici veya sürekli görevler verebilir.

Birbirini izleyen üç olağan toplantıya özürsüz olarak katılmayan parti meclisi üyesinin üyeliğinin gizli oyla ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile düşürülmesine karar verilebilir.

Parti meclisi toplantılarına, Partinin TBMM Grubu Başkan Vekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri de katılabilir, önerilerde bulunabilir, ancak oy kullanamazlar.

Parti Meclisinin toplantı kuralları ve çalışma yöntemleri yönetmelikle belirlenir.

PARTİ MECLİSİ'NİN GÖREVLERİ

Madde – 38

Parti meclisi, Kurultay'dan sonra partinin en yüksek karar organıdır.

Parti Meclisi;

A) Parti Programı, kurultay kararları ve seçim bildirgeleri doğrultusunda iç ve dış gelişmelerle ilgili politika ve strateji kararları alır.

B) Parti Programını, kurultay kararlarını ve seçim bildirgelerini topluma benimsetmek için gerekli çalışmaları yapar, önlemleri alır ve direktifleri verir.

C) Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanan çalışma raporunun ve kesin hesabı inceleyip karara bağlayarak Kurultaya sunar. Yıllık bütçeyi ve bilançoyu onaylar.

D) Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanan kurultay gündemleri ile seçim bildirgelerini inceleyip karara bağlar.

E) Yasa ve tüzük kuralları uyarınca Merkez Yönetim Kurulu'nun hazırladığı yönetmelikleri inceleyip karara bağlar.

F) Merkez Yönetim Kurulu'nun ve Parti Meclisi üyelerinin ve parti kurulunun sunduğu raporları, önerileri, karar tasarılarını görüşüp karara bağlar.

G) Hükümet kurma, hükümete katılma, hükümetten çekilme konularında karar verir. Bu konuların görüşüldüğü Parti Meclisi toplantısına, TBMM Grup Başkanvekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri katılır ve oy kullanırlar.

H) Seçimlere katılıp katılmama ve seçimlerde yasa ve tüzük kurallarına göre aday saptama yöntemini belirleyen kararları alır; kontenjan adaylarını ve merkez yoklaması yoluyla berilenmesi gereken adayları belirler.

I) Uluslararası kuruluşlara üyelik kararı verebilir. Ancak bu kararın verilip duyurulmasından sonra geçen bir ay içinde, kurultay üyelerinin beşte birinden yazılı istek gelirse konu Kurultayın olağan toplantısında veya ivedi durumlarda, olağanüstü toplantısında karara bağlanır. Bir ay içinde böyle bir istek gelmemişse karar kesinlik kazanır.

J) Genel Başkanın veya Merkez Yönetim Kurulu'nun önerisi üzerine disiplin cezalarının bağışlanmasını karara bağlar.

K) Genel Başkan dışında 20 üyeden oluşan Merkez Yönetim Kurulu'nu gizli oyla seçer.

L) Merkez Yönetim Kurulu üyeleri arasından, Genel Sekreteri ve Genel Saymanı gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla seçer.

M) En az 20 üyenin güvensizlik önergesi vermesi durumunda Merkez Yönetim Kurulu'nu üye tam sayısını salt çoğunluğunun oyu ile ve gizli oyla görevden alabilir.

MERKEZ YÖNETİM KURULU

Madde – 39

Merkez Yönetim Kurulu, Genel Başkan ile Parti Meclisinden gizli oyla seçilen 20 üyeden oluşur.

Genel Başkan, Merkez Yönetim Kurulu'nun başkanıdır. Bulunmadığı hallerde kendisine vekillik etmek üzere Genel Başkan Yardımcılarından birini görevlendirir.

Genel Başkan, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri arasından uygun gördüğü sayıda Genel Başkan Yardımcısı seçer ve görevlendirir.

Genel Sekreter, Genel Başkanın onayı ile Merkez Yönetim Kurulu üyeleri arasından Genel Sekreter Yardımcılarını seçer ve görevlendirir.

Genel Başkan, diğer Merkez Yönetim Kurulu üyelerine geçici veya sürekli görevler tanımlayarak verebilir.

Genel Başkan Yardımcıları, görev alanlarına giren konularda Genel Başkanı temsil eder. Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, partililer ve uzmanlardan oluşan genel merkez çalışma grupları oluşturabilir. Çalışmaları ile ilgili olarak parti örgütünün her kademesi ile iletişim sağlar, örgüt birimlerine görev verir.

Genel Sekreterlik parti örgütünün başvurma ve haberleşme yeridir.

Genel Sekreter ve Yardımcıları, Merkez Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak örgütle ilgili çalışmalar yürütür.

Genel Sekreter, Genel Başkanlık adına partiyi mahkemelerde, devlet daireleri ve kuruluşlarında, özel ve tüzel kişilerle ilişkilerde temsil eder.

Genel Sekreterin yokluğunda, Genel Başkanın onayı ile görevlendireceği bir Genel Sekreter Yardımcısı kendisine vekalet eder.

Genel Sayman, Partinin saymanlık işlerine bakar. Yıllık bütçeyi hazırlar. Yıl sonu bilançosunu ve kesin hesapları düzenler. İllerden ve ilçelerden gelen kesin hesapları, Genel Merkez kesin hesabı ile birleştirir ve Merkez Yönetim Kurulu'nun onayına sunar. Partinin gelirlerinin toplanmasında, harcamaların yapılmasında her aşamada yasa ve tüzük işlemlerine uygunluğu sağlar. Partinin demirbaş-

larının ve malvarlığının korunmasını gözetir.

Merkez Yönetim Kurulu haftada bir gün belirli bir saatte çağrı yapılmaksızın toplanır. İvedi durumlarda Genel Başkanın çağrısı ile daha erken toplantı yapılabilir.

Üst üste üç olağan toplantıya özürsüz katılmayan üye, gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile üyelikten düşürülebilir. Boşalan üyelik için Parti Meclisince yeniden seçim yapılır.

Genel Başkan gerek gördüğünde, TBMM Grup Başkanvekillerini Merkez Yönetim Kurulu toplantısına çağırabilir. Grup başkanvekilleri söz alır, öneride bulunabilir, oy kullanamazlar.

Genel Başkan Merkez Yönetim Kurulu ile Grup Yönetim Kurulu'nu ortak toplantıya çağırabilir. Ortak toplantılarda oylama yapılmaz. Ancak Genel Başkan gerek görürse eğilim yoklaması yapar; bu yoklama bağlayıcı sayılmaz. Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Partinin diğer kurullarında görev alamazlar.

Genel Başkan, meslek kuruluşlarının partili başkanlarını ve Merkez Yönetim Kurulu'nca kurulmuş çalışma gruplarının üyelerinin ve uzmanları Merkez Yönetim Kurulu'nun toplantılarına davet edebilir.

MERKEZ YÖNETİM KURULU'NUN GÖREVLERİ

Madde – 40

Merkez Yönetim Kurulu, en üst yönetim organıdır.

Merkez Yönetim Kurulu;

A) Kurultayın, Parti Meclisi'nin kararlarını uygular. Par-

tinin programını, ilkelerini, amaçlarını duyurmak, yaymak, benimsetmek, partiyi seçimlere hazır bulundurmak ve seçimleri kazanarak iktidar olmak için her türlü girişimi yapar, önlemleri ve kararları alır.

B) Parti örgütünü yönetir, çalışmaları yönlendirir, örgütle sürekli iletişim ve işbirliği sağlar, örgütün sorunlarını çözer ve örgütün yaptığı önerileri inceler, gerekenleri karara bağlar. Parti örgütünün yasalara, Tüzük ve yönetmeliklere uygun çalışmasını izler, denetler ve sağlar.

C) Partinin hukuki varlığını korur. Bunun için yasalara ve Tüzüğe uygun bütün kararları alır. Partinin yasal davranış ve uygulama içinde olmasına özen gösterir.

D) Kurultayı, olağan veya olağanüstü toplantıları yasalara ve Tüzüğe uygun şekilde hazırlar, gününü gündemini, yerini belirler. Parti Meclisi'nin oyuna sunar.

E) Parti Programı, Kurultay kararları ve seçim bildirgesi çerçevesinde Partinin politikasını, stratejisini ve seçim bildirgelerini hazırlayıp Parti Meclisi'nin onayına sunar. Bunların toplumda anlaşılıp benimsenmesi için gereken çalışmayı yapar.

F) Partinin hükümetle, başka partilerle ilişkilerini düzenler ve bu konuda gereken kararları alır.

G) Toplumsal amaçlı dernek ve kulüpler, demokratik kitle örgütleri, sendikalar, meslek odaları ve benzeri kuruluşlarla ilişkileri düzenler.

H) Partinin kurduğu ya da katıldığı hükümetin programı ile ilgili görüşlerini belirler, Parti Meclisi'ne sunar.

I) Başka partilerden gelen katılma, işbirliği veya birleşme konularında belirlediği görüşlerini Parti Meclisi'ne sunar.

J) Araştırma, yayın, parti içi eğitim çalışmalarını dü-

zenler ve yürütür. Eğitim konularını saptar, eğitim konusunda yararlanılacak bilgi, belge ve kaynakları hazırlar.

K) Çalışma raporunu hazırlar, Kurultaya sunulmak üzere Parti Meclisi'nin onayına sunar. Kurultayda görüşülecek karar tasarılarını ve önerilerini hazırlar, Parti Meclisi'ne sunar.

L) Yıllık bütçeyi hazırlar. Parti Meclisi'nin onayına sunar ve uygular. Parti kesin hesabını hazırlayıp onay için Parti Meclisi'ne sunar. Süresi içinde Genel Başkan adına Anayasa Mahkemesi'ne ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderir.

M) Partinin uluslararası ilişkilerini düzenler, çalışmalarını yürütür.

N) Tüzüğün öngördüğü yönetmelikleri hazırlayıp, Parti Meclisi'ne sunar. Onaylandıktan sonra uygular, örgütte uygulanmasını izler ve denetler.

O) Yasa ve Tüzük kurallarına uygun çalışmayan örgüt birimi görevlilerini görevlerinden alır, geçici kurullar atar, süresi içinde olağanüstü kongrelerini yapmalarını sağlar.

Ö) Muhtarlık bölgesi çalışma grubu sorumluları ve temsilci seçimlerinin, belde başkanı ve belde meclisi seçimlerinin, ilçe ve il Kongrelerinin belirlenen zamanda ve sürelerde Tüzüğe ve yönetmeliğe uygun yapılmasını izler, denetler ve sağlar. (Değişiklik 13.02.2000 tarihli karar)

P) Partinin amaçlarına uygun olarak, taşınır ve taşınmaz mal ile taşıt araçları alır, kullanır, işletir veya satar. Taşınmaz malların satışı için Parti Meclisi'nden yetki alır.

R) Partililerin, Tüzüğün dördüncü maddesindeki siyasal yaşam anlayışı ve beşinci maddesindeki çalışma ilkeleri çerçevesinde özveri ve hoşgörü içinde ülke ve toplum

yararına hizmet etmelerini izler, denetler ve sağlar.

S) Parti gelirlerini arttırmak amacı ile her türlü önlemi alır, gelir makbuzları basıtırır, örgüte gönderir.

Ş) Disiplin cezalarının bağışlanması istemleri ile ilgili dosyaları hazırlar ve Parti Meclisi'nin onayına sunar.

T) Tüzüğün diğer maddelerinde Merkez Yönetim Kurulu'na verilen görevleri yerine getirir ve gerekli kararları alır.

U) Merkez Yönetim Kurulu, belli konuların incelenmesinde, izlenmesinde, bilimsel çalışmaların yürütülmesinde, üyelerinden birini veya birkaçını görevlendirebilir, bu amaçlarla komisyonlar kurabilir. Bu komisyonlarda partili TBMM üyelerini ve partililerini görevlendirebilir.

V) Merkez Yönetim Kurulu'nun çalışma ilkeleri ve yönetim esasları yönetmelikle düzenlenir.

YAN KOLLAR, YAN KURULUŞLAR, YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLER VE ÇALIŞMA GRUPLARI

Madde – 41

Genel Merkez, il, ilçe ve gerek görülen beldelerde partili kadın üyelerden "Kadın Kolları" ve partili gençlerden "Gençlik Kolları" ile diğer yan kuruluşlar kurulur.

Merkez Yönetim Kurulu kararı ile Avrupa Birliği üyesi devletleri ile, İsviçre, Norveç, Rusya, ABD, Kanada ve Avusturalya da, KKTC, Kafkasya ve Avrasya devletlerinde yurt dışı temsilcilikleri kurulabilir.

Genel Merkezde İl ve İlçe yönetim birimlerinde, çeşitli kesimlerde çeşitli sorunlarla ilgili çalışma grupları kurulur.

Yan kolların, yan kuruluşların, yurtdışı temsilciliklerinin

ve çalışma gruplarının kuruluşları, amaçları, görevleri, çalışma yöntemleri, Genel Merkezle ilişkileri ve denetimleri yönetmeliklerle düzenlenir. (Değişiklik 22.01.2000 tarihli karar)

GÖREVİN BOŞALMASI

Madde – 42

Parti örgütünde bir görevlinin kendi isteği ile görevinden ayrılması ya da değişik nedenlerle görevin boşaltılması durumunda yeni görevli aşağıdaki biçimde belirenir.

A) Genel Başkanlık boşaldığında Parti Meclisi yeni Genel Başkan seçmek için kurultayı en geç (45) gün içinde toplantıya çağırır. Bu süre içinde Genel Başkanlık görevleri, Parti Mecisi'nde belirlenen Genel Başkan Yardımcısı tarafından yürütülür.

B) Parti Meclisi'nde boşalan üyelikler sırasıyla yedekler ile doldurulur. Parti Meclisi'ne bütün yedek üyeler çağırıldıktan sonra, üye sayısı otuzun altına düştüğünde, Parti Meclisi için seçim yapılmak üzere Genel Başkan (45) gün içinde, Kurultayı toplantıya çağırır.

C) Merkez Yönetim Kurulu'nda boşalma olduğunda, Parti Meclisi'nin olağan toplantısında yeni üye seçimi yapılır.

D) İl ve ilçe Başkanlığı boşaldığında; olağan kongreye kadar görev yapmak üzere yenisi, il veya ilçe meclisi üyeleri veya partililer arasından, il ve ilçe meclisinde üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ve geciktirilmeden seçilir.

E) İl ve İlçe Meclisi üyeliklerinde boşalma olduğunda yedekler ile doldurulur. Bütün yedek üyeler çağırıldıktan sonra, il ve ilçe meclisi üyelerinin sayısı, il veya ilçe meclisi üye sayısının yarısının altına düşerse, Meclis düşmüş sayılır. Bu halde il veya ilçe başkanı durumu üst yönetim

birimine bildirir. Üst yönetim birimi, partililerin de görüşlerini alarak, gelecek olağan kongreye kadar görev yapmak üzere, gecikmeden yeni bir meclis oluşturur.

O ilçe veya ilin kongre üyelerinin beşte biri yeni meclisin oluşturulması gününden başlayarak (30) gün içinde seçim isteminde bulunursa olağanüstü kongre çağrısını başkan yapar. Bu arada yeni delegeler seçilmiş değilse, kongre eski delegelerle toplanır.

F) Beldelerde, muhtarlık bölgesinde meydana gelen görev boşluklarının doldurulması ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir. (Değişiklik 13.02.2000 tarihli karar)

GÖREVDEN ALMA

Madde – 43

A) Yasa, Tüzük ve Yönetmeliklere göre belli sürelerde yapılması gereken işleri yapmayan veya partinin siyasal ilkeleriyle, doğrultusuyla yaşam anlayışı ile ve çalışma kurallarıyla bağdaşmaz tutum ve davranış içine giren; il, ilçe, belde başkanı ve il, ilçe, belde meclislerinin üyeleri, bağlı oldukları üst yönetim birimi tarafından gerekçeli kararla görevden alınır, gerekçeli karar (5) gün içinde üst yönetim birimine gönderilir.

B) Yasaların, Tüzüğün, Yönetmeliklerin yüklediği veya üst yönetim birimlerinin verdiği görevi yapmayan, parti çalışmalarını aksatan, üst yönetim birimlerinin ve disiplin kurullarının süreli yazılarını zamanında yanıtlamayan, il, ilçe, belde başkanları ile il, ilçe ve belde meclisleri, üst yönetim birimince yazı ile uyarılır. Uyarıda verilecek olan en az (10) günlük süre içinde, uyarı gereklerini yerine getirmeyenler, üst yönetim birimi tarafından gerekçeli kararla

görevden alınırlar. Gerekçeli karar (5) gün içinde üst yönetim birimine gönderilir. Seçim döneminde bu durumlar için (A) bendi uygulanır.

C) Merkez Yönetim Kurulu, yukarıda sayılan nedenlerle, parti yararı açısından ivedi durumlarda, her örgüt yönetim biriminin görüşünü de alarak ve bilgi vererek, görevden alabilir.

D) A, B ve C bentlerindeki görevden alma kararı, Siyasi Partiler Kanunu'nun 101. maddesinin (d-İ) bendinde gösterilen haller dışında, yetkili kurulların üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile gizli oyla alınır.

E) A ve B bentlerindeki yetkinin kullanılması sonucu, görevden alınanlar, gerekçeli kararın tebliğinden başlayarak (5) iş günü içinde üst yönetim birimine itiraz edebilirler. Üst yönetim biriminin (15) gün içinde vereceği karar kesindir. İtirazda bulunmuş olmak, görevi bırakmayı ve devretmeyi geciktirme nedeni sayılmaz.

F) Merkez Yönetim Kurulu kararı ile görevden alınanlar, gerekçeli kararın tebliğinden başlayarak (5) gün içinde Parti Meclisi'ne itirazda bulunabilir. Parti Meclisi (30) gün içinde karar verir.

GÖREVDEN ALINANLARIN YERİNE SEÇİM

Madde – 44

Üst yönetim birimince görevden alınan İl, İlçe Başkanı ve İl, İlçe Meclisleri yerine, aşağıdaki biçimde yenileri seçilir:

A) Başkan görevden alınmışsa, kendi yönetim birimi yenisini seçerek görevlendirir.

B) İl Başkanı ve İl Meclisi birlikte veya yalnız İl Meclisi görevden alınmışsa, Merkez Yönetim Kurulu, (7) kişilik bir geçici kurul atar. İl geçici kurulu (45) gün içinde seçimleri yapmak üzere olağanüstü il kongresini toplar.

C) İlçe Başkanı ile İlçe Meclisi birlikte veya yalnız İlçe Meclisi görevden alınmışsa, İl Meclisi (5) kişilik bir geçici kurul atar. İlçe geçici kurulu (30) gün içinde seçimleri yapmak üzere olağanüstü ilçe kongresini toplar.

D) Olağanüstü kongrede, üst yönetim biriminin görevden alma nedenlerini saptayan raporu okunur. Görevden alınanların ve görevden alan üst yönetim biriminin temsilcileri, dilerlerse açıklama yapabilirler. Bu açıklamalardan sonra görüşme açılmaz; seçim yapılır.

Yukarıdaki A, B, C fıkraları uyarınca seçilen başkan ve meclis üyeleri görevden alınanların süresini tamamlar, geçici kurullarda görev alanlar toplantıya çağırdıkları olağanüstü kongrelerde aday olamazlar.

PARTİ DENETMENLERİ

Madde – 45

Merkez Yönetim Kurulu, örgütle ilgili görevlerinin yerine getirilmesine yardımcı olmak üzere parti denetmenleri görevlendirir.

Parti denetmenlerinin çalışma yöntemleri, görev ve yetkileri yönetmelikle düzenlenir.

BÖLÜM

4

**KONGRELER
VE
KURULTAY**

(Madde 46 – 57)

İLÇE KONGRESİ

Madde – 46

A) İlçe kongresi iki yılda bir toplanır. Bu süre en çok bir yıl uzatılabilir. Ayrıca, yılda bir defa seçimsiz olarak toplanır ve siyasal çalışmalara yön verir.

B) İlçe kongresinin üyeleri şunlardır:

- a) İlçe Başkanı ve İlçe Meclisi Üyeleri,
- b) İlçe çevresindeki belediyelerin partili başkanları,
- c) Tüzüğün 48. maddesinde belirlenen muhtarlık bölgesi toplantılarında seçilen temsilciler (Değişiklik: 13.02.2000 tarihli karar)

C) 13.02.2000 tarihli kararla yürürlükten kaldırılmıştır.

D) İlçe kongresinin onur üyeleri şunlardır:

- a) İlçede kayıtlı partili yeni ve eski TBMM Üyeleri ile eski Genel Merkez yöneticileri,
- b) Eski İlçe Başkanları,
- c) İlçe çevresindeki belediyelerin eski Başkanları,
- d) Genişletilmiş ilçe meclisine katılma hakkı olan partililer.

E) İlçe kongreleri, gündemde belirtilen konuları karara bağlar ve;

- a) İlçe Başkanı ve İlçe Meclis üyelerini ve yedeklerini,
- b) İl kongresine katılacak temsilcileri gizli oyla seçer.

F) İl kongresine katılacak olan ilçe temsilcilerinin sayısı, il kongresinde 600'ü geçmemek üzere oranlı olarak, il meclisince hesaplanır ve belirlenir.

İL KONGRESİ

Madde – 47

A) İl kongresi iki yılda bir toplanır. Bu süre en çok bir yıl uzatılabilir. Ayrıca, yılda bir defa seçimsiz olarak toplanır ve siyasal çalışmalara yön verir.

B) İl kongresinin üyeleri şunlardır:

- a) İl'in partili TBMM Üyeleri,
- b) İl Başkanı ve İl Meclisi Üyeleri,
- c) İl Disiplin Kurulu Üyeleri,
- d) İlçe kongrelerinden seçilmiş olan İl Kongresi Temsilcileri.

C) İl kongresinin onur üyeleri şunlardır:

- a) İl'de kayıtlı Parti Meclisi Üyeleri,
- b) İl'de kayıtlı eski Genel Merkez Yjneticileri,
- c) İl'de kayıtlı eski TBMM Üyeleri,
- d) Eski İl Başkanları,
- e) İl'de kayıtlı eski il ya da Büyükşehir Belediye Başkanları,

f) Genişletilmiş il meclisine katılma hakkı olan partililer.

D) İl Kongreleri, gündemde belirtilen konuları karara bağlar ve;

- a) İl Başkanı ve İl Meclisi Üyeleriyle yedeklerini,
- b) İl Disiplin Kurulu Üyeleri ile yedeklerini,
- c) Kurultaya katılacak il temsilcileri gizli oyla seçer.

KONGRELERLE İLGİLİ ORTAK HÜKÜMLER

Madde – 48

A) Kongrelerin Süresi

Kongreler iki yılda bir yapılır. Bir yıldan fazla ertelenebilir. Başlangıç ve bitiş tarihleri Merkez Yönetim Kurulu'nca saptanır.

Merkez Yönetim Kurulu'nca saptanan süreler içinde olmak koşuluyla, ilçe kongrelerinin günlerini il meclisleri, il kongrelerinin günlerini ise Merkez Yönetim Kurulu belirler. Kongre günlerini belirleyen yönetim birimi alt yönetim biriminin görüşlerini alır.

B) Kongrelere Çağrı, Toplantı Yeter Sayısı

İl ve ilçe kongrelerinin; yeri, günü ve saati ile, gündemi, en az (15) gün önce il ve ilçe merkezlerinde ilan edilir. Kongrenin yapılacağı yerde gazete çıkıyorsa en az bir gazete ile duyurulur. Bu ilan ve bildirimde, ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamaz ise ikinci toplantının yeri, günü ve saati de belirtilir. İkinci toplantı katılanlarla yapılır.

İl ve ilçe kongreleri üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kongreyi başkan açar. Başkanın yokluğunda bu görev başkan yardımcılarında birisi tarafından yapılır.

C) Temsilci, Kongre Üyeliği ve Süresi

Bir Kongreye ve Kurultaya katılmak üzere, muhtarlık bölgesi ve alt yönetim birimi toplantısında ve kongresinde seçilen partiliye "Temsilci", partide aldıkları görev nedeniyle kongrelere katılanlara "Doğal Üye", bunların tümüne "Kongre üyesi" denir.

Kongre üye tam sayısı, kongre üyelerinin toplam sayısıdır.

Kongrelere katılmak üzere seçilen "Temsilciler"in kongre üyeliği süresi, kendilerini seçen toplantının veya kongrenin ertesi olağan toplantısına kadardır. Yenileri seçilinceye kadar görevleri devam eder.

Üst yönetim birimi kongresi için belirlenen tarihten önce kongresini yapmayan alt yönetim birimi, üst yönetim birimi kongresine katılamaz. " (Değişiklik: 13.02.2000 tarihli karar)

D) Temsilci Sayısı

İlçe Kongresi delege sayısı en çok dört yüz, il kongre Temsilci sayısı en çok altıyüzdür.

İlçe ve il kongrelerinin delege sayıları, partinin son genel milletvekili seçiminde aldığı oyla orantılı olarak, Merkez Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

İlçelerin ve illerin kaç Temsilci ile kongre yapacaklarına, ilgili yönetim kurullarının görüşlerini alarak, Merkez Yönetim Kurulu karar verir.

İlçe kongresi toplam Temsilci sayısının ilçe sınırları içindeki muhtarlık bölgelerine, ayrıca il kongresi toplam Temsilci sayısının o İl'e bağlı ilçelere dağıtılmasında, son genel milletvekili seçiminde o yerlerde alınan oylara göre yapılacak oranlama esas olur.

Temsilci seçimi, yönetmeliği uyarınca yapılır.

Temsilci seçimlerinde Genel Merkez Parti Kütüğü esas alınır. (Değişiklik: 13.02.2000 tarihli karar)

E) Kongrelerin Gündemi

Kongrelerin gündemi, il ya da ilçe meclislerince belirlenir.

Olağan kongrelerin gündemlerinde; açılış, kongre başkanlık kurulu seçimi, saygı duruşu, çalışma ve hesap raporlarının okunması, görüşülmesi, onaylanması ve ak-lama ile seçimler ve uygun görülecek başka konular bulunur.

Üst yönetim biriminin veya kongre üyelerinin onda birinin yazılı isteği ile gündeme ekleme yapılabilir.

Kongrede, çoğunluk kararıyla gündemin sırasında değişiklik yapılabilir. Ancak, kongre başkanlık kurulu seçimi ile çalışma ve hesap raporlarının okunmasından ve aklamadan önce başka bir madde görüşülemez.

F) Kongre Başkanlık Kurulu

Kongre açıldıktan sonra kongre üyeleri ve partililer arasından bir başkan, kongre üyeleri arasından ikinci başkan ve yazman seçilir.

Disiplin kurulları başkan ve üyeleri kongre başkanlık kurullarında görev alamazlar.

G) Oturum ve Karar İlkeleri

Tersine karar alınmadıkça, Kurultay ve kongre oturumları açıktır.

Kongreler, tersine hüküm bulunmayan hallerde, hazır bulunanların salt çoğunluğu ile karar alırlar.

Kongrelerde hesap konuları ile kongrece kararlaştırılan başka konular, bunlarla ilgili olarak kurulacak komisyonun raporu okunduktan sonra görüşülüp onaylanabilir.

Kongrede alınan kararlar, başkanlıkça kongreye duyurulur ve tutanağa yazılır.

Tersine karar yoksa kararlar açık oylama ile alınır.

H) Görüşmeler

Kongrelerde gündem konular sıra ile ele alınır, söz isteyenlere sıra ile söz verilir. Konularla ilgili söz süreleri konuların görüşülmesine başlanırken kongrece saptanır.

Onur üyeleri konuşabilirler, oy kullanamazlar.

Geçici kurul başkanları ve üyeleri kongrelerine katılırlar, konuşabilirler; kongre üyesi değillerse oy kullanamazlar.

Üst yönetim birimi başkanı ve temsilcisiyle, Parti Meclisi ve T.B.M.M. Üyelerine, istediklerinde, sıra gözetilmeksizin söz verilir.

Konuşma süresi sınırlaması bunlar için uygulanmaz.

Söz almış olan varsa, çalışma raporu üzerinde beş; öteki konularda üç üye konuşmadan yeterlik önergesi oy lanmaz.

I) Adaylık

Kongrelerde adaylar seçimlere geçilmeden önce saptanır. Aday olmayanlar seçilemezler.

İl ve ilçe kongrelerinde başkanlığa aday olabilmek için kongre üyeleri tam sayısının en az yirmide birinin yazılı önergesi gereklidir.

J) Seçimlerde Kullanılacak Oy Pusulası

Kongrelerde yapılacak seçimler için kullanılacak oy pusulalarında her organın adayları ayrı ayrı olarak hazırlanır.

Her kademedeki seçimlerde kullanılacak oy pusulası bütün adayların soyadına göre düzenlenmiş alfabetik liste olacaktır. Kongre başkanlık kurulunun kur'a ile belirleyeceği harften başlayan soyadına göre alfabetik listede, seçilecek üye ve temsilci kadar adayın işaretlenmesi suretiyle oy kullanılacaktır.

Fazla işaretlenmiş veya seçilecek üye veya temsilci sayısının % 90'ından az işaretli veya yazılı listeler geçersizdir.

İlçe kongrelerinde, katılanların salt çoğunluğu ile yapılacak oylama sonucunda blok liste usulüyle seçimlerin yapılmasına karar alınabilir. Bu halde, listede bulunan isimler çizilebilir ve listeye yeni isimler yazılabilir. Fazla yazılmış veya seçilecek üye sayısının yüzde doksanından eksik isim yazılı oy pusulaları geçersizdir.

İlçe ve il kongrelerinde organ seçimlerinde adayların aldıkları oy sırasına göre genel sıralama yapılarak asıl ve yedek üyeler belirlenir. En çok oy alanlar asıl üye, onlardan sonra gelenler yedek üye seçilmiş olurlar. Eşit oy alanlar arasında ad çekme yoluyla sıra saptanır. İl ve ilçe meclislerinde her iki cinsiyetten en az dörtte bir (yüzde yirmibeş) oranında üye bulunur. Bu husus genel sıralamayla gerçekleşmemişse aynı cinsiyetten aday olanlar arasında aldıkları oya göre ayrı ayrı sıralama yapılır. Aldıkları oya bakılmaksızın her iki cinsiyetten yeterli üye alınarak organlar seçilmiş sayılır. Geri kalanlar o cinsiyetten üyelerin yedeği olur. İlçe ve il meclislerinde bir cinsiyetten üye sayısının herhangi bir nedenle bu oranın altına düşmesi halinde –varsa– o cinsiyetten yedek üyelerle, yoksa cinsiyete bakılmaksızın yedek üyelerle, sayı tamamlanır.

İlçe ve il kongrelerinde her bir cinsiyetten yeter sayıda aday çıkmazsa katılan adaylarla seçim yapılır.

Seçimlerde üye tam sayısının beşte birinden az oy alanlar asıl ve yedek üyeliğe seçilmiş sayılamazlar.

K) Diğer Hususlar

Kongrelerle ilgili diğer hususlar "Kongreler Yönetmeliği" ile düzenlenir.

OLAĞANÜSTÜ KONGRELER

Madde – 49

Üst yönetim biriminin kararıyla ya da kongre üyelerinin beşte birinin isteği ile olağanüstü kongre toplanır.

Olağanüstü kongrenin gündemi, isteyenlerce düzenlenir. Bu kongrelerde gündemden başka bir konu görüşülemez. Seçim yapılmaz.

Ancak olağanüstü kongreyi isteyenlerin sayısı kongre üyeleri tam sayısının salt çoğunluğunu sağlıyor ise, olağanüstü kongrenin gündemine, güven oylaması ve seçim maddeleri konabilir. Bu takdirde seçim yapılabilir.

Görevin boşalması ile ilgili Tüzüğün 42. maddesi ve görevden alınanların yerine seçimle ilgili 44. maddesi hükümleri saklıdır.

Olağanüstü kongre isteğinin usulüne uygun olarak yetkili yönetim birimine ulaştırılmasından başlayarak en geç (45) gün içinde yetkili yönetim birimince kongre toplanır. Bu toplantı; (15) gün önce usulüne uygun olarak duyurulur.

SEÇİMLER VE SEÇİMLERE İTİRAZ

Madde – 50

Kongrede sıra seçimlere geldiğinde, kongre başkanlık kurulu görevi, yetkili ve görevli seçim kurulu başkanlığına bırakır.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile, tutanakların düzenlenmesinden itibaren (2) gün içinde, seçim sonuçlarına, yetkili ve görevli ilçe seçim kuruluna itiraz edilir.

İlçe seçim kurulunun kararı kesindir.

İTIRAZ

Madde – 51

A) Muhtarlık bölgesi ilçe kongresi Temsilci seçimleri ile ilgili itirazlar sonuçların ilan tarihinden itibaren 3 gün içinde, o ilçede kayıtlı üyelerce ilçe meclisine yapılır. İlçe meclisi (5) gün içinde karar verir. Bu karara karşı (5) gün içinde İl meclisine itiraz edilebilir. İl Meclisinin (5) gün içinde vereceği karar kesindir. (Değişiklik: 13.02.2000 tarihli karar)

B) İlçe kongresinin seçim dışındaki kararlarına ilişkin itirazlar kongre üyelerince (5) gün içinde İl Meclisine yapılır. İl Meclisinin (5) gün içinde vereceği kararlar kesindir.

C) İl kongresinin seçim dışındaki kararlarına ilişkin itirazlar kongrenin bitişini izleyen (5) gün içinde kongre üyelerince Merkez Yönetim Kurulu'na yapılır. Merkez Yönetim Kurulu'nun (5) gün içinde vereceği karar kesindir.

İtirazlar yetkili kurullara yazılı olarak yapılır. İtirazlar işlemlerin yürütülmesini durdurmaz.

KURULTAY

Madde – 52

Kurultay, Partinin en yüksek organıdır. Yasa ve Tüzük kuralları içinde, toplumun ve ülkenin genel sorunlarını ve parti tutumunu görüşüp karara bağlar.

Partinin kesin hesabını kabul veya red eder. Parti Meclisi'nin çalışma raporunu görüşür ve karara bağlar.

Kurultayda;

- a) Genel Başkan,
- b) Parti Meclisi Üyeleri,
- c) Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri gizli oyla seçilir.

Bütün partililer, kurultay kararlarına uyarlar. Kurultay kararları ilgililere ve kamuoyuna duyurulur.

KURULTAY ÜYELERİ

Madde – 53

A) Kurultayın Doğal Üyeleri

- a) Genel Başkan,
- b) Parti Meclisi Üyeleri,
- c) T.B.M.M.'nin partili üyeleri ve partili bakanlar,
- d) Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı ve üyeleri.

B) Kurultayın Seçilmiş Üyeleri

İl kongrelerinde o ilin T.B.M.M. üye sayısının iki katı olarak seçilen kurultay temsilcileri,

Doğal üyelerle, kurultay temsilcileri kurultay üyesidir.

C) Onur Üyeleri

Genel Başkanlık, Genel Başkan Yardımcılığı, Genel Sekreterlik, Genel Sekreter Yardımcılığı, Genel Saymanlık, Parti Meclisi ve Genel Yönetim Kurulu Üyeliği, Yüksek Disiplin Kurulu Başkan ve Üyeliği, Başbakanlık, Bakanlık, T.B.M.M. Üyeliği yapmış olanlar ile sendikaların, meslek kuruluşlarının, demokratik kitle örgütlerinin en üst birimlerinin başkanlarından partili olanlar ile Kurultay üyesi olmayan il başkanları, parti üyesi büyükşehir ve il belediye başkanları ve tüzük hükümlerine göre Genel Merkezde oluşturulan komisyonların, çalışma gruplarının başkanlarıdır.

KURULTAYA ÇAĞRI VE GÜNDEM

Madde – 54

Kurultay, iki yılda bir toplanır. Bir yıldan fazla ertelenebilir. Kurultayın toplanacağı yer, gün ve saat ile gündemi Parti Meclisi'nce belirlenir ve en az (30) gün önce Genel Başkanca duyurulur.

Kurultay gününün duyurulmasından başlayarak (15) gün içinde Genel Başkanlığa ulaşmak koşulu ile kurultay üyelerinin en az beşte birinin imzasını taşıyan konular da, geçici olarak gündeme alınır. Bu konuların görüşülebilmesi, Kurultayın kararına bağlıdır. Oylamadan önce önerge- de imzası olanlardan birisi ile Merkez Yönetim Kurulu adına bir üye konuşabilir.

Parti Meclisi kararı ya da Kurultay üyelerinden beşte birinin yazılı isteği üzerine Kurultay, Genel Başkanca olağanüstü toplantıya çağrılır. Genel Başkan da gerekli gördüğünde, Kurultayı olağanüstü toplantıya çağırır.

Olağanüstü toplantının gündemi, isteyenlerce düzenlenir. Olağanüstü toplantıda yalnız gündemdeki konular görüşülür, seçim yapılmaz. Ancak, Genel Başkan gündeme seçim maddesi koyabilir. Olağanüstü Kurultay isteminde bulunan kurultay üyeleri sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğunu sağlıyor ise, gündeme, güven oyu ve seçim maddesi konulabilir.

Olağanüstü toplantı da en az (15) gün önce ilgililere duyurulmak koşuluyla en geç (45) gün içinde yapılır.

KURULTAY GÖRÜŞMELERİ VE KARARLAR

Madde – 55

Kurultayı Genel Başkan, Genel Başkan yoksa vekili açar.

Genel Başkanlık, Parti Meclisi'nce Kurultaya sunulacak rapor ve karar tasarılarını Kurultay tarihinin duyuruluşu ile birlikte, il başkanlarına ve TBMM Grubuna gönderir. Kurultayda kurulacak komisyonların adlarını da bildirir.

TBMM Parti Grubu ve her ilin kurultay temsilcileri, kendi aralarında toplanarak, rapor ve karar tasarılarını inceler; görüşlerini saptarlar, ancak bağlayıcı karar alamazlar.

Bu toplantılarda TBMM Parti Grubu ve iller, katılmak istedikleri kurultay hazırlık komisyonlarını belirler. Bu komisyonlar için TBMM Grubundan iki, illerden birer üye görevlendirilir. Görevlendirilen üyelerin adı, Genel Başkanlığa ivedilikle bildirilir.

Hazırlık komisyonlarına Genel Başkanın görevlendireceği üyeler de katılırlar.

Hazırlık komisyonlarını Genel Başkan, Kurultaydan önce toplantıya çağırır.

Kurultayda TBMM Parti Grubundan iki, illerden birer üye Kurultay komisyonlarına seçilir.

Parti Meclisi, kurultay komisyonlarına yeter sayıda üye verir.

Kurultayda Parti Meclisi'nce, TBMM Parti Grubunca veya illerce ya da kurultay üyelerince sunularak komisyonlarda görüşme konusu yapılmış rapor ve karar tasarıları dışında önerge verilemez, görüşme ve oylama yapılmaz.

Komisyonların görüşmelerine, komisyon üyesi olmayan kurultay üyeleri de katılabilir, ancak oy kullanamazlar.

Seçimler için hazırlanacak oy pusulalarında her organın adayları ayrı ayrı olarak yazılır.

Kurultay seçimlerinde, bütün adayların, kur'a ile belirlenen harften başlamak üzere, soyadına göre hazırlanmış alfabetik listesi kullanılır. Seçilecek üye sayısı kadar üye adı hizasına işaret konularak oy verilir. Fazla işaretlenmiş veya seçilecek üye sayısının yüzde doksandan az işaretli listeler geçersizdir.

Kurultayda organ seçimlerinde adayların aldıkları oy sayısına göre genel sıralama yapılarak, asıl ve yedek üyeler belirlenir. En çok oy alanlar asıl, onlardan sonra gelenler yedek üye seçilmiş olurlar. Eşit oy alanlar arasında ad çekme yoluyla sıra saptanır. Şu kadar ki, organlar

da her iki cinsiyetten en az dörtte bir (yüzde yirmibeş) oranında üye bulunur. Her iki cinsiyetten üye seçilmesi gereken organlarda bu husus genel sıralamayla gerçekleşmemişse; aynı cinsiyetten aday olanlar arasında aldıkları oya göre ayrı ayrı sıralama yapılır. Alınan oya bakılmaksızın her iki cinsiyetten yeterli üye alınarak organlar seçilmiş sayılır. Geri kalanlar o cinsiyetten üyelerin yedeği olur.

Seçimlerde üye tam sayısının beşte birinden az oy alanlar asıl ve yedek üyeliğe seçilmiş sayılamazlar.

Kurultayın olağan ve olağanüstü toplantıları, çalışma yöntemleri, "Kurultay Yönetmeliği" ile düzenlenir.

DANIŞMA KURULTAYLARI

Madde – 56

A) Küçük Kurultay

Küçük Kurultay, her yıl en az bir defa, Merkez Yönetim Kurulu'nun çağrısı üzerine toplanır.

Küçük Kurultay'a;

a) Genel Başkan,

b) Parti Meclisi Üyeleri,

c) Partili Milletvekilleri,

d) Yüksek Disiplin Kurulu Üyeleri,

e) İl Başkanları,

f) Büyükşehir ve il belediyelerinin partili başkanları,

g) Yönetmelikle belirtilen esaslara göre seçilen il temsilcileri,

h) Ülke düzeyinde örgütlü sendika ve meslek kuruluşlarının partili genel başkanları,

ı) Genel Merkez düzeyinde görev yapan ve yönetmelikle belirlenen partililer katılırlar.

B) Gençlik Kurultayı

Gençlik Kurultayı, her yıl en az bir defa, Merkez Yönetim Kurulu'nun çağrısı üzerine toplanır.

C) Kadın Kurultayı

Kadın Kurultayı, her yıl en az bir defa Merkez Yönetim Kurulu'nun çağrısı üzerine toplanır.

Danışma kurultaylarının; toplanmaları, çalışmaları ve bu kurultaylara katılacakların saptanması ile diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

DANIŞMA TOPLANTILARI

Madde – 57

A) Bölge Danışma Toplantıları

Merkez Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği tarihlerde ve yerlerde gerek duyulacak sayıda Bölge Danışma Toplantıları düzenlenir.

B) İl Danışma Toplantıları

Merkez Yönetim Kurulu'nun bilgisi içinde, İl Meclislerinin belirleyeceği tarihlerde ve yerde, gerek duyulacak sayıda İl Danışma Toplantıları düzenlenir.

C) İlçe Danışma Toplantıları

İl Meclislerinin bilgisi içinde, İlçe Meclislerince gerek duyulacak sayıda İlçe Danışma Toplantıları düzenlenir.

Danışma toplantılarının; toplanmaları, çalışmaları ve bu toplantılara katılacakların saptanması ile ilgili diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

BÖLÜM

5

**PARTİ ADAYLARININ
BELİRLENMESİ**

(Madde 58 – 62)

TBMM ÜYELİĞİ ADAYLARININ BELİRLENMESİ

Madde – 58

TBMM seçimleri için adayların belirlenmesinde önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması yöntemleri uygulanabilir.

Aday saptamada hangi seçim çevresinde hangi yöntemin uygulanacağına Parti Meclisi karar verir. Parti Meclisi'nce tüm seçim çevrelerinde farklı yöntemler uygulanabilir.

a) Önseçim, partiye yazılı üyelerin katılımı ile yapılır. (SPK. 36)

b) Aday yoklaması partide belli görevlere seçilmiş olan delegelerin katılımı ile yapılır. Aday yoklamasında seçmen olacak parti görevlileri ve üyeleri yönetmelikle belirlenir. (SPK. 42/6)

c) Merkez yoklamasında adaylar Parti Meclisi'nce saptanır.

Önseçim ve aday yoklaması yargı yönetim ve denetiminde yapılır.

Aday belirlemede uygulanacak yöntemlerle ilgili hususlar yönetmelikle belirlenir.

TBMM ÜYELİĞİ İÇİN ADAYLIĞA BAŞVURMA

Madde – 59

Adaylık için başvuru tarihleri Parti Meclisi'nce saptanır ve açıklanır.

Adaylık başvuruları, Genel Merkez'deki ilgili birime yapılır.

Adaylık başvuruları ile ilgili hususlar yönetmelikle belirlenir.

TBMM ÜYELİĞİ İÇİN ADAYLIK ÖN KOŞULLARI VE İNCELEME

Madde – 60

TBMM üyeliği için aday olmak üzere; önseçim, aday yoklaması ve merkez yoklaması için başvuranlarla, merkez kontenjan adaylığı isteyenler için Merkez Yönetim Kurulun'ca ön inceleme yapılır ve Parti Meclisi'nin onayına sunulur.

Adaylık başvurusu yapan parti üyeleri için inceleme, yasal nitelikler açısından yapılır.

Parti üyesi olmayanların adaylık başvuruları ilgili İl ve İlçe Meclislerinin görüşleri de alınarak incelenir.

Parti üyesi olmayanlardan, Parti Meclisi'nce; önseçime, aday yoklamalarına ve merkez yoklamasına katılmaları uygun bulunanlarla merkez kontenjanından aday gösterilenler tüzüğün 13. maddesi uyarınca Merkez Yönetim Kurulu'nca doğrudan asıl üyeliğe kabul edilir.

Yasalar nedeniyle partiye yazılma olanağı bulunmayan kimselerden adaylığa başvuranların, parti üyesi olmaksızın; önseçime, aday yoklamasına ve merkez yoklamasına katılabilmeleri, Parti Meclisi'nin kararına bağlıdır.

YEREL SEÇİMLERDE ADAYLARIN BELİRLENMESİ

Madde – 61

Belediye Başkanlığı, Belediye Meclis Üyeliği ve İl Genel Meclisi Üyeliği seçimlerinde, parti adaylarının belirlenmesine ilişkin hususlar yönetmelikle belirlenir.

Yerel seçimlerde, merkezden aday gösterme yetkisi, Parti Meclisi'nindir. Parti Meclisi bu yetkisini ilçe seçimleri için İl Meclislerine, belde seçimleri için İlçe Meclislerine devredebilir. Bu halde yetkili kurullar seçimin yapıldığı çevredeki örgüt birimine danışır.

Yerel seçimlerde görev yaptıkları yerden aday aday olmak isteyen il ve ilçe başkanları ile il ve ilçe meclisleri üyelerinin belirlenen seçim takvimine göre milletvekilliği seçimi için parti yöneticileri ile kamu görevlilerinin istifa etmeleri gereken güne kadar görevlerinden istifa etmeleri zorunludur. (Değişiklik 28.12.1998 tarihli karar)

ADAY BELİRLEME YÖNETMELİĞİ

Madde – 62

TBMM üyeliği ve yerel yönetimler için aday belirleme-ye ilişkin hususlar ayrı ayrı yönetmeliklerle düzenlenir.

BÖLÜM

6

PARTİ GRUPLARI

(Madde 63 – 66)

TBMM PARTİ GRUBU

Madde – 63

TBMM'de partili milletvekilleri "Millet Meclisi Grubu'nu oluştururlar.

Parti Grubu, Partinin programını ve seçim bildirgesini, kurultay kararları ve Parti Meclisince saptanan politika doğrultusunda gerçekleştirmek için gerekli yasama girişimlerini, tüzük ve iç yönetmelik kuralları çerçevesinde kendi kararları ile yürütür.

TBMM GRUBUNUN YÖNETİM İLKELERİ

Madde – 64

Genel Başkan, TBMM Parti Grubunun ve Grup Yönetim Kurulunun Başkanıdır.

TBMM Grubu her toplantı yılı başında, o yıl için iki Başkanvekili seçer. Grup Yönetim Kurulunun kaç kişiden oluşacağı iç yönetmeliğinde belirlenir.

Grup Başkanvekilleri, grubun yasama çalışmalarının yürütülmesinde Genel Başkanın yardımcısıdır ve görevlendirdiği konularda vekilidirler.

Grubun doğal sözcüsü Genel Başkandır. Genel Başkan belli konular için sözcü görevlendirebilir. Genel Başkan bulunmadığında Grup Başkanvekilleri de sözcüdürler. Grup Yönetim Kurulu ve ivedi durumlarda Grup Başkanvekilleri de belli konular için sözcü seçebilirler.

Yasama girişimlerinin düzenli biçimde yürütülmesi ve Meclis çalışmalarında uyum ve disiplinin sağlanması, Grup Yönetim Kurulu'nun görevidir.

Meclis araştırması ve genel görüşme önergeleri, yasa önerileri; Grup Yönetim Kurulunca veya içi yönetmeliğe göre grupça uygun bulunmadan Meclise sunulamaz ve basına açıklanamaz.

Genel Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter veya görevlendireceği Genel Sekreter Yardımcısı, Grup Yönetim Kurulu toplantısına ve görüşmelere katılabilirler, oy kullanamazlar.

TBMM Grubu'nun çalışmaları "TBMM Grup İç Yönetmeliği" ile düzenlenir. Önemli dış temsil görevleri için Grup üyelerinin seçiminde yasaların ve görevin gerektirdiği niteliklere uygunluğun nasıl sağlanacağı da yönetmelikte gösterilir.

TBMM GRUBU ÜYELERİNİN GÖREVLERİ

Madde – 65

Partili TBMM üyeleri;

a) Yasama çalışmalarında partinin ilkelerine, Tüzük ve Programına, Seçim Bildirgesine, Kurultay kararlarına, Parti Meclisince alınan kararlara ve saptanan siyasal doğrultuya, Grup Genel Kurulu ile Grup Yönetim Kurulu kararlarına uymakla, bunları destekleyip uygulamakla yükümlüdürler.

Grup toplantısına ve karara katılmamış olmak, alınan kararlara uyma yükümlülüğünü kaldırmaz.

b) Geçerli özürleri bulunmadıkça Meclis Genel Kuruluna, komisyonlara ve grup toplantılarına katılırlar. Bu toplantıların her birine özürsüz olarak üst üste üç kez katıl-

mayan üyeye, Grup Yönetim Kurulunca yazılı uyarı yapılır ve bu uyarı gerektiğinde seçim çevresine duyurulmak üzere Yönetim Kurulu'na bildirilir.

c) Yasama Meclisi komisyonlarında görev alan partili üyeler, bir grup oluştururlar ve aralarından birini başkan seçer.

Grup Yönetim Kurulu, komisyon gruplarının çalışmalarının bu başkan aracılığı ile izler ve düzenler.

d) TBMM üyelerinin grup ödentilerinin miktarı ve böylece sağlanan gelirin, Grup ve Genel Merkez çalışmaları için hangi oranda paylaştırılacağı, TBMM Grubunca karara bağlanır.

BELEDİYE VE İL GENEL MECLİSİ GRUPLARI

Madde – 66

Belediye ve İl Genel Meclislerindeki partili üyeler, bir grup oluştururlar. Partili belediye başkanı, Belediye Meclisindeki parti grubunun doğal üyesidir.

İl Başkanı; İl Genel Meclisi Büyükşehir veya İl Belediye Meclisi parti gruplarının, İlçe Başkanı da; ilçe çevresindeki Belediye Meclisi parti gruplarının başkanıdır. Oy hakları vardır.

Merkez İlçe Başkanları, İl Belediye Meclisi parti gruplarına üye olarak katılırlar ve oy kullanırlar. Grup başkan yardımcısı olarak görev yaparlar

Grup üyeleri, Partinin ilkelerine, tüzük ve programına seçim bildirgesine, Kurultayın ve kendi kongreleri ile gruplarının kararlarına uymakla yükümlüdürler.

Belediye başkanlarının, yürütme ve ilgili yasal görevleri konusunda bağlayıcı grup kararı alınamaz.

Partili Belediye Başkanları ile Belediye ve İl Genel Meclisleri üyelerinin grup ödentileri ve böylece sağlanan gelirin grup ve parti çalışmaları için hangi oranla paylaştırılacağı, ilgili İl ya da İlçe Meclisi ile Grup Yönetim Kurulunun yapacağı ortak toplantıda karara bağlanır.

Belediye ve İl Genel Meclisi parti gruplarının çalışma yöntemleri yönetmelikle düzenlenir.

BÖLÜM

7

DİSİPLİN İŞLEMLERİ

(Madde 67 – 76)

DISIPLİN KURULLARININ GÖREVLERİ

Madde – 67

Parti suçlarını cezalandırma görevi ve yetkisi disiplin kurullarınındır.

Parti suçlarının yargı organlarının görev alanına girmesi, disiplin kurallarının görev yapmasına engel olmaz.

YETKİ

Madde – 68

A) Parti Meclisi üyelerinin, yüksek Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin, TBMM üyelerinin İl Başkanları ve İl Meclisi üyelerinin partili Büyükşehir ve İl Belediye Başkanlarının, İl Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin parti suçları; Parti Meclisinin isteği üzerine Yüksek Disiplin Kurulu'nca;

B) Öteki üyelerin parti suçları; il meclislerinin isteği üzerine, İl Disiplin kurullarınca;

C) Partili TBMM üyelerinin; grup disiplinine, iç yönetmeliğe, grubun bağlayıcı kararlarına aykırı davranışlarından ve grubun onuruyla bağdaşmayan eylemlerinden doğan parti suçları ve birbirleriyle olan anlaşmazlıkları Grup Yönetim Kurulu'nun isteği üzerine, Grup Disiplin Kurulu'nca

karara bağlanır,

D) Kesin çıkarma ve geçici çıkarma cezası istemi ile disiplin kuruluna gönderen organ gerekli görürse önlem niteliğinde olmak üzere, üyeyi görevden alabilir.

Bu durumda, dosya (5) gün içinde ilgili disiplin kurulu-na gönderilir ve bu süre içinde gerekçeli karar ilgiliye tebliğ edilir.

Önlem niteliğinde görevden alınanlar, önlemin kaldırılması istemi ile, ilgili disiplin kuruluna, tebliğ tarihinden başlayarak üç gün içinde başvurabilir. İlgili disiplin kurulu bu istemi yedi gün içinde karara bağlar.

DISİPLİN KURULLARI

Madde – 69

A) Yüksek Disiplin Kurulu

Kurultayca seçilen (15) asıl ve (15) yedek üyeden;

B) İl Disiplin Kurulu

İl Kongresince seçilen (9) asıl ve (9) yedek üyeden;

C) TBMM Grup Disiplin Kurulu

Grup Genel kurulunca seçilen ve sayıları Grup İç Yönetmeliğinde belirlenen üyelerden oluşur.

Disiplin Kurulu üyeliğine aday olmak ve seçilebilmek için, disiplin cezası almamış olmak gerekir.

Özürsüz olarak üst üste üç olağan toplantıya katılmayan üye, kurul kararıyla görevden ayrılmış sayılır. Bu karara karşı İl Disiplin Kurulu üyeleri Yüksek Disiplin Kurulu'na, Yüksek Disiplin Kurulu ve Grup Disiplin Kurulu üyeleri Parti Meclisine 5 gün içinde itiraz edebilirler. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

PARTİ SUÇLARI

Madde – 70

Aşağıda yazılı tutum, davranış ve eylemler ile bunların yapılmasını desteklemek, kolaylaştırmak ve övmek, parti suçudur.

A) Geçici veya Kesin Çıkarma Cezası Verilecek Parti Suçları

a) Programa ve Tüzük kurallarına, Kurultay ve yetkili organ kararlarına aykırı, Partide aldıkları görev ve sorumlulukla ve üyelikle bağdaşmayan tutum ve davranışlarda bulunmak,

b) Parti doğrultusuna ve temel ilkelerine aykırı siyasal çalışmalara ve eylemlere katkıda bulunmak,

c) Partiye üye yazımı ve temsille ilgili kuralları çiğnemek, parti içi seçimlere hile karıştırmak,

d) Parti adaylarına karşı veya başka parti adaylarından yana açık veya gizli çalışmak,

e) Kurultay, kongre, grup ve meclis işlemlerinin, seçimlerinin ve çalışmalarının yasa, tüzük ve yönetmelik kurallarına uygun olmasını engellemek, bozmak, bozdurmak amacı ile yetkili organlara ve kişilere karşı tüzüğe uygun itirazlar dışında her türlü eylemde bulunmak.

B) Kınama ve Geçici Çıkarma Cezası Verilecek Parti Suçları

a) Gerçeğe aykırı olarak partide kendisine belli görevler verilmiş gibi davranmak,

b) Parti içinde ayrılık gözetmek ve ayrımcılık yapmak,

c) Gizli yapılması kararlaştırılan toplantılardaki konuşmaları açıklamak,

d) Parti çalışmalarında üyelere sözlü ya da eylemli saldırıda bulunmak, parti veya çalışma düzenini bozmak.

C) Uyarma ve Kınama Cezası Verilecek Parti Suçları

a) Parti yararlarını zedeleyici yayınlar ve propaganda yapmak,

b) Partililerin kişilikleri ile uğraşmak,

c) Partili üyeler ve yöneticiler hakkında aslı olmayan söylentiler çıkarmak,

d) Özürü olmadığı halde seçimlerde oy kullanmamak.

DISİPLİN CEZALARI

Madde – 71

Disiplin cezaları "uyarma", "kınama", "geçici çıkarma" ve "kesin çıkarma" dır.

Uyarma, yazılı olarak dikkat çekmektir.

Kınama, yazılı olarak kusur bildirmektir.

Geçici çıkarma; üyenin Partiden bir yıldan iki yıla kadar ilişkisinin kesilmesidir.

*Kesin çıkarma, üyenin süresiz olarak parti ile ilişkisinin kesilmesidir.

Kınama cezası alanlar bir yıl süre ile parti organlarına seçilemezler, seçilmiş iseler görevlerinden alınırlar.

Geçici çıkarma cezası alanlar, bu süre içinde, parti üyelerine tanınan hakları kullanamazlar, ancak bu durum

kendilerini Parti Programına, Tüzüğüne ve yetkili organların bağlayıcı kararlarına uyma yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Kınama ve geçici çıkarma cezaları, cezayı veren kurul tarafından, partilinin yazılı bulunduğu İl ve İlçe Başkanlıklarına bildirilir ve ilgilinin cezası, defterlere ve çizelgelere işlenir. Ayrıca Üye Kütüğüne işlenmek üzere Genel Sekreterliğe verilir.

Kesin çıkarma cezası alanların adları defterlerden ve üye kütüğünden silinir, kimlikleri Genel Sekreterlikçe bütün örgüte duyurulur.

Disiplin kurulları; cezaların yürürlük tarihlerini önlemler için önlemin alındığı tarihi; önlemleri olmayanlar için kararın kesinleşme tarihini kararlarında belirtirler.

Üyeler hakkında disiplin cezası isteminde bulunan organ, suçlama konusunu ve istediği cezayı açık olarak belirtir, disiplin kurulları istemle bağlı değildir. Kovuşturma sonunda kanıtlara göre karar verilir.

Disiplin cezası alanlardan, aynı parti suçunu yineleyenlere, bir üst ceza verilir.

KARARLAR VE İTİRAZ

Madde – 72

Disiplin kurulları, kural olarak kendilerine gönderilen işleri en geç iki ay içinde karara bağlarlar.

Bu süre içinde sonuçlandırılmayan işler için gerekçesi gösterilerek Parti Meclisi'nden ek süre isteyebilirler. Verilecek ek süre bir aydan uzun olamaz.

Yüksek Disiplin Kurulu ve Grup Disiplin Kurulu kararları kesindir.

II Disiplin Kurulu kararlarına karşı II Meclisi ve ilgilisi (10) gün içinde Yüksek Disiplin Kurulu'na gerekçeli olarak itiraz edebilirler.

Yüksek Disiplin Kurulu erteleme kararı vermemişse, itiraz II Disiplin kurulu kararının uygulanmasına engel olmaz.

Parti organlarının kararlarına karşı yasalara ve Tüzüğe uygun itiraz hakkı sınırlanamaz ve itiraz suç sayılmaz.

DISİPLİN KURALLARINA İLİŞKİN ORTAK İLKELER VE KURALLAR

Madde – 73

a) Siyasi Partiler Yasası'nın 101. maddesinin (d-I) bendi uyarınca, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, Partiden kesin olarak çıkarılmasını istediği üye, Merkez Yönetim Kurulu'nca geçiktirilmeksizin Yüksek Disiplin Kurulu'na gönderilir. Yüksek Disiplin Kurulu, geçikmeksizin toplanarak, konuyu öncelikle görüşür ve (7) gün içinde karara bağlar, ilgili üye, kurulun konuyu ele aldığı ilk toplantıda, yazılı veya sözlü olarak savunma yapabilir.

b) Seçimler sırasında veya yayın yolu ile ya da açık toplantılarda işlenen parti suçlarının kovuşturulmasında, inceleme süreleri yönetmelikle kısaltılabilir.

c) Disiplin kurulları incelemeleri belgeler üzerinde yapabilecekleri gibi, tanık da dinleyebilirler.

d) Yetkili disiplin kuruluna, işlendiği tarihten başlayarak iki yıl içinde gönderilmeyen parti suçları için kovuşturma yapılamaz.

e) Kesinleşen disiplin kurulu kararları, Merkez Yönetim Kurulu ile ilgili meclislerce olduğu gibi ve süresince uygulanır.

f) Disiplin kurulu üyeleri ile Parti arasında bir hizmet bağı kurulamaz; kendilerine, Partiden hiç bir gelir sağlanamaz.

g) Özürsüz olarak üst üste üç olağan toplantıya gelmeyen üye, kurul kararı ile görevden ayrılmış sayılır.

h) Kurultayda ve kongrelerde disiplin kurullarına gönderme işlemleri ile disiplin kurullarının kararları üzerinde görüşme yapılamaz, karar alınamaz.

i) Disiplin kovuşturması işlemlerinde üyenin Parti Kütüğünde yazılı adresine yapılan bildirimler, geçerli ve yeterlidir.

j) Örgüt ve yönetim birimleri, disiplin kurullarının incelemelerini kolaylaştırmak ve isteklerini sürelerinde yanıtlamak zorundadırlar.

ÜYELİKLERDE BOŞALMA

Madde – 74

Disiplin kurullarında, kendi isteği ile görevden ayrılma ya da başka nedenlerle boşalma olursa, yedekler sıra ile çağırılır. Yüksek Disiplin Kurulu ve Grup Disiplin Kurulu için Genel Başkan, il disiplin kurulu için İl Başkanı yedekleri göreve çağırır.

Yedeklerin çağırılmasından sonra üye sayısı yarıdan aşağı düşerse, olağan Kurultay ve kongreye kadar görev yapmak üzere, yeni Yüksek Disiplin Kurulu ya da yeni İl Disiplin Kurulu Parti Meclisi'nce seçilir.

Grup Disiplin Kurulu için yeni seçim TBMM Grubunca yapılır.

BAĞIŞLAMA

Madde – 75

Kesinleşen cezaları bağışlama yetkisi Parti Meclisi'nindir.

Parti Meclisi bağışlama yetkisini ceza alanın yazılı isteği üzerine ve disiplin kuruluna gönderen örgüt yönetim biriminin görüşünü alarak kullanır.

Merkez Yönetim Kurulu, bağışlama isteyen yazılı başvurusu üzerine, isteği disiplin kuruluna gönderen örgüt yönetim biriminin görüşünü de alarak, disiplin dosyası ile birlikte Parti Meclisi'ne sunar.

Parti Meclisi kararını gizli oylama ile verir.

YÖNETMELİK

Madde – 76

Disiplin kurullarında görev bölümü, disiplin kovuşturmasına başlanması, savunma ile disiplin kurullarının toplanma ve çalışma yöntemleri, süreler ve öteki işlemler, Disiplin yönetmeliği ile düzenlenir.

BÖLÜM

8

GELİR KAYNAKLARI HARCAMALAR VE HESAP İŞLERİ

(Madde 77 – 82)

GELİR KAYNAKLARI

Madde – 77

Partinin gelir kaynakları şunlardır:

- a) Parti üyelerinden alınan üyelik ödentisi
 - b) Partinin TBMM ve yerel meclisler üyelerinden alınan grup ödentisi,
 - c) Adaylık için başvuranlardan alınan adaylık ödentisi,
 - d) Parti yayınlarının satış karşılıkları,
 - e) Parti bayrağı, flaması, rozeti ve benzeri tanıtma malzemesi satışlarından sağlanan gelirler,
 - f) Parti kimlik belgelerinden ve yenilenmesi nedeniyle alınan karşılıklar,
 - g) Parti lokallerinin işletilmesinden sağlanan gelirler,
 - h) Partice düzenlenen her türlü toplumsal girişim ve gösterilerden sağlanan gelirler,
 - ı) Partinin malvarlığından sağlanan gelirler,
 - j) Siyasi Partiler Yasası'nda belirlenen miktarı aşmayacak bağışlar,
- "(j) Siyasi Partiler Kanunu'nun 110. maddesi uyarınca partiye intikal edecek taşınır ve taşınmaz mallar ile doğmuş ve doğacak her türlü hak ve alacaklar."
- (k) Yasaya göre devletçe sağlanan gelirler,
- (g) ve (ı) bentlerinde yazılı olanlar dışındaki gelirler için vergi, resim ve harç ödenmez.
- (g) bendinde yazılı parti lokallerinin işletilmesinden elde edilen gelirler, ticari nitelik taşımayan işletme çalışmaları sonucunda sağlanmışsa, bu gelirler için de vergi, resim ve harç ödenmez.

(1) bendinde yazılı gelirlerden Partinin sahip olduğu ve ticari olarak işletilen basımevlerinin gelirleri ile taşınmaz mallardan sağlanan gelirler için vergi, resim ve harçlara ilişkin yasa hükümleri uygulanır.

Yukarıda yazılı gelirler, partinin hangi örgüt yönetim birimince ve görevlisince sağlanmış olursa olsun, parti tüzel kişiliğindedir.

Gelirler, partinin tüzel kişiliği adına ve makbuz karışılığında toplanır.

HARCAMALAR

Madde – 78

Partinin yapacağı harcamalar, bağışlar ve girişeceği yükümlölükler, Genel Merkezde Parti tüzel kişiliği, illerde İl Meclisi, ilçelerde İlçe Meclisi adına yapılır.

İl ve İlçe Meclislerinin Parti tüzel kişiliği adına bağış yapması ya da yüküm üstlenmesi ve Merkez Yönetim Kurulu'nun iznine bağlıdır. Önceden izin alınmadan girişilen bağış ve yükümlölüklerden dolayı parti tüzel kişiliği sorumlu tutulamaz. Genel Başkan, Genel Sekreter ve Yardımcılarına, Genel Saymanlığa, Merkez Yönetim Kurulu'na, Parti Meclisi'ne veya parti tüzel kişiliğine karşı kovuşturma yapılamaz. Bu durumlarda sorumluluk, bağış yapan veya yüküm üstlenen kişiye ya da kişilere düşer.

Harcamaları, bütçeye uygun olarak, Genel Merkez'de Genel Sayman, illerde ve ilçelerde İl ve İlçe Saymanları yapar. Bütçe dışı harcamalar, Merkez Yönetim Kurulu'nun ve ilgili meclislerin kararına bağlıdır.

YETKİ

Madde – 79

Yükümlülöklere girişmek, bankalardan para çekmek, bir mal veya hak üzerinde tasarrufta bulunmak ya da bu konularda temsil yetkisi vermek için merkezde Genel Sekreter ile Genel Saymanın, il ve ilçelerde başkanla sayman üyenin, başkan bulunmadığı zaman sekreter üye ile sayman üyenin imzaları zorunludur.

78. madde hükümleri saklıdır.

BÜTÇE

Madde – 80

Genel Merkez'in bütçesi, Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanır ve Parti Meclisi'nin onayı ile yürürlüğe girer.

İl ve ilçelerin bütçeleri, meclislerince hazırlanır ve üst yönetim biriminin onayı ile yürürlüğe girer.

Örgüt yönetim birimlerinin oluşturduğu komisyonların ve çalışma gruplarının gelir ve giderleri, bağlı bulundukları yönetim birimi bütçelerinde gösterilir.

Partinin aldığı hazine yardımının yüzde onbeşi "parti içi eğitim ödeneği" olarak ayrılır.

KESİN HESAP

Madde – 81

Genel Merkez'in kesin hesabı Kurultayca, iller ve ilçeler örgütünün kesin hesapları kendi kongrelerinde incelenir ve karara bağlanır.

Kesin hesabın Kurultayca ve kongrelerce seçilecek bir komisyonda incelenmesi zorunludur.

HESAP YÖNETMELİĞİ

Madde – 82

Parti hesapları bilanço esasına göre düzenlenir.

Parti gelirlerinin toplanmasında ve harcamalarda uyulacak kurallar, bütçe ve kesin hesabın hazırlanması; gelir alınırlarının ve tutulması zorunlu defterlerin biçimi, basını ve dağıtımı, örgüt yönetim birimlerinin bu konudaki görevleri ve sorumlulukları, Siyasi Partiler Yasasının öngördüğü ilkelere ve kurallara uygun olarak düzenlenen "Hesap Yönetmeliği" ile belirlenir.

BÖLÜM

9

EĞİTİM, PROGRAM TÜZÜK VE YÖNETMELİKLER

(Madde 83 – 85)

EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Madde – 83

Parti içi eğitim; partinin sağlıklı yapılanması, üyelerin niteliklerinin geliştirilmesi ve parti çalışmalarının kalite, yeterlilik ve etkinlik kazanması için gereklidir.

Partililer bir yandan; siyasal davranış, parti işleyişi, toplumsal sorunlara yaklaşım biçimleri ve öncülük nitelikleri ile partinin siyasal yaşam anlayışı, öte yandan; partinin ilkeleri, Programı, yetkili organ kararları ve politikaları ile ilgili olarak, düzenli ve programlı biçimde eğitimden yararlanırlar.

Parti içi eğitime katılma ve eğitimden yararlanma Partide yükselmenin temel koşuludur.

Parti içi eğitim; Genel Merkez, il ve ilçe düzeyinde programlanır.

Eğitim konuları ve eğitim programları Genel Merkez tarafından saptanır.

Eğitimle ilgili ayrıntılar bu ilkeler çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.

PROGRAMIN VE TÜZÜĞÜN ONAYLANMASI VE DEĞİŞTİRİLMESİ

Madde – 84

Parti Programı'nın ve Tüzüğü'nün onaylanması ve bunlarda değişiklik yapılması yetkisi Kurultayındır.

Değişiklik önerilerini, Genel Başkan, Parti Meclisi veya Kurultay üyelerinin yirmide birinin yazılı olarak vermesi gerekir.

Tüzüğü'nün 54'üncü ve 55'inci maddeleri hükümleri saklıdır.

YÖNETMELİKLERİN HAZIRLANMASI VE ONAYLANMASI

Madde – 85

Tüzüğün öngördüğü ve Tüzük uygulamaları için gerekli olan yönetmelikler üç ay içinde hazırlanır.

Yürürlükte olan yönetmeliklerin, tüzük hükümlerine uygun olarak değiştirilmesi de aynı süre içinde tamamlanır.

Kurultay Yönetmeliği, Parti Genel Merkezi'nce hazırlanır ve Kurultayca onaylanarak yürürlüğe girer.

TBMM Grupları İç Yönetmeliği, Grup Yönetim Kurulunca hazırlanır ve TBMM Grubu Genel kurulu'nun onayı ile yürürlüğe girer.

Öteki yönetmelikler, Merkez Yönetim Kurulu'nca hazırlanır ve Prati Meclisi'nce onaylanarak yürürlüğe girer.

Disiplin Yönetmeliği, Yüksek Disiplin Kurulu ile TBMM Grup Disiplin Kurulu'nin görüşü alınarak hazırlanır.

Yönetmeliklerde değişiklik yapmaya ve yönetmelikleri yorumlamaya onaylayan organlar yetkilidir.

Yönetmeliklerde yürürlük tarihi belirtilir.

BÖLÜM

10

**ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER
VE
GEÇİCİ MADDELER**

(Madde 86 – 87)

PARTİNİN TÜZEL KİŞİLİĞİNE SON VERME

Madde – 86

Partinin tüzeli kişiliğine, kurultay üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun kararı ile son verilebilir.

Bu durumda, parti mallarının bırakılacağı kurum ve kuruluşlar Kurultay kararında belirlenir.

GEÇİCİ MADDE (1)

Tüzük Hükümleri uyarınca ivedi olarak hazırlanacak Üye Yazım yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden sonra, en geç üç ay içinde, mevcut üyelerin yazımlarını ve durumlarını Üye Yazım Yönetmeliği'ne uygun hale getirmek amacıyla Parti Meclisi'nin hazırlayacağı geçici yönetmeliğe göre işlem yapılır.

GEÇİCİ MADDE (2)

Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihte, henüz örgütlenmesini tamamlamamış ilçelerde; örgütlenmeyi kolaylaştırmak ve tamamlamak amacıyla;

Tüzüğün 13'üncü maddesinin Merkez Yönetim Kurulu'na verdiği yetki; örgütlenmenin tamamlanmadığı yerlerle sınırlı olmak üzere, üç aylık bir dönem için, il meclislerine devredilebilir.

GEÇİCİ MADDE (3)

Yürürlükten kaldırılan tüzük hükümleri uyarınca, kongrelerince seçilmiş bulunan il ve ilçe denetçilerinin görevleri, bu Tüzüğün yürürlüğe girmesi ile birlikte sona erer.

GEÇİCİ MADDE (4)

11 Eylül 1980 tarihinde CHP üyesi olduğu geçerli kayıt ve belgelerle saptananlardan ve Partiye üye yazılmasında yasal ve tüzüksel sakınca bulunmayanlardan, 9 Eylül 1993 tarihine kadar, kayıtlı bulunduğu ilçe başkanlığı-

na başvuranların doğrudan asıl üye yazılmalarına Merkez Yönetim Kurulu karar verir.

Merkez Yönetim Kurulu, bu yetkisini gerekli gördüğü hallerde İl Meclislerine devredilebilir.

Bu suretle asıl üyeliğe yazılanların başvurma belgeleri Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na ve ilgili İl ve İlçe Başkanlıklarına gönderilir.

GEÇİCİ MADDE (5)

1992-93 kongreler döneminde seçilen İl ve İlçe Meclisleri için yedek üye seçilmemiş olan yerlerde boşalma olması halinde, kongrece seçilmiş meclis üyelerinin sayısı yarıya ininceye kadar, ilgili meclisin üye tam sayısının çoğunluğunun kararı ile, boşalan üyeliklere atama yapılabilir.

GEÇİCİ MADDE (6)

30 Ocak 1994 tarihine kadar, üyelik için başvuranlar ve başvuracak olanlar bir defaya mahsus olmak üzere Tüzüğün 9. maddesindeki süreye bırakılmaksızın ilçenin önerisi ve ilin onayı ile asıl üye olur.

Usule göre yapılan itirazlar Merkez Yönetim Kurulu'nca kesin karara bağlanır.

GEÇİCİ MADDE (7)

A) CHP Parti Meclisi; Türk Ceza Kanunu'nun suç saydığı fiiller ile Siyasi Partiler Kanunun ve CHP Tüzüğüne göre üyenin kaydının silinmesini gerektiren hallerin dışında kalan eylemler için verilmiş kesinleşmiş disiplin cezaları ile ilgili olarak bağışlama yetkisini kullanmaya karar vermiştir. 31 Ekim 1999 tarihinden itibaren üç ay içinde ilgili kişilerin Genel Sekreterliğe başvurmaları halinde Tüzüğün 75'inci maddesine göre işlem yapılacaktır.

B) 9 Eylül 1999 tarihine kadar işlenmiş yukarda yazılı fiiller hakkında, disiplin soruşturması başlatılmaması, başlatılmış olup henüz karara bağlanmamış olan dosyaların kaldırılması ile ilgili olarak İl Disiplin kurulları ve Yüksek Disiplin Kurulu'na 15 gün içinde karar vermek üzere yetki verilmiştir.

(Değişiklik 10 Kasım 1999)

GEÇİCİ MADDE (8)

Üye Kayıt Yenileme Yönetmeliğine göre üyelik kaydını yenilemeyen her kademedeki yöneticilerin ve disiplin kurulu üyelerinin görevleri, delegelerin ise seçme ve seçilme hakkı; durumun kendilerine yazılı olarak bildirilmesinden itibaren 10 gün içinde üye kayıt yenileme işlemlerini tamamlamadıkları takdirde sona erer.

İl başkanları ve il disiplin kurulu başkanlarına Genel Sekreter, İl disiplin kurulu üyelerine il başkanının yazısı üzerine il disiplin kurulu başkanı, il meclis üyeleri ve ilçe başkanlarına il başkanları, ilçe meclis üyelerine ilçe başkanları, delegelere ise ilgili örgüt yönetim birimi başkanı durumu yazılı olarak ilgililere bildirirler.

(Değişiklik: 28 Aralık 1999)

EK GEÇİCİ MADDE 1 – Bütünleşme + katılma kararının alındığı 18 Şubat 1995 tarihli Olağanüstü Kurultaydan başlayarak en geç üç ay içinde, örgütlerin oluşturulması, üyelerin aktarılması ve kongre döneminin başlamasına dönük hazırlıklar sonuçlandırılıp, hemen kongreler ve Kurultay takvimi başlatılacak ve en geç 31 Ağustos 1995 tarihinde Olağan Kurultay yapılacaktır.

Bu dönem "Bütünleşme Süreci" olarak anılmaktadır.

EK GEÇİCİ MADDE 2 – Bütünleşme süreci döneminde, Parti Meclisi (120) üyeden oluşacaktır. bu sayının altmışı, Partinin olağan kullutayında secilen asıl üyeler ile boşalma halinde göreve çağrılmış ve çağrılacak yedeklerinden oluşur. Geri kalan altmış üye ise, katılma kararı veren Partinin, olağan kurultayında seçilmiş asıl üyeler ile yedek üyelerin altmışa tamamlanması ile oluşacaktır.

Katılma kararı alan Partinin bu altmış üyesi, Kurultayda tek listeyle seçilir. Bu seçimlerde Tüzüğün 55 maddesinin onbirinci fıkrası uygulanmaz. Seçimler Tüzüğün 48. maddesinin (j) bendinin dördüncü fıkrasında belirtilen blok liste usulüyle yapılır.

Ayrılma veya başkaca nedenle boşalma halinde, eksikler, aynı partinin seçilmiş yedek üyelerinden tamamlanır. Bu yolla çağrılacak yedek üye kalmaması halinde kurul eksilen sayısıyla göreve devam eder.

EK GEÇİCİ MADDE 3 – Bütünleşme süreci döneminde, Yüksek Disiplin Kurulu (30) üyeden oluşacaktır.

Bu üyelerden (15)'i, Partinin olağan kurultayında seçilen asıl üyelerden, boşalma halinde göreve çağrılacak yedek üyelerden tamamlanarak oluşturururur. Geri kalan (15) üye ise, katılma kararı veren Partinin, olağan kurultayında seçilmiş asıl üyeler ile yedek üyelerden (15)'e tamamlanır.

Katılma kararı alan Partinin, bu onbeş üyesi, kurultayda tek listeyle seçilir. Bu seçimde ek geçici madde 2'nin ikinci fıkrasında belirtilen şekilde blok liste usulü ile yapılır.

Ayrılma veya başka nedenle boşalma halinde, eksikler aynı partinin seçilmiş yedek üyelerinden tamamlanır. Bu yolla çağrılacak yedek üye kalmaması halinde kurul, eksilen sayısıyla göreve devam eder.

EK GEÇİCİ MADDE 4 – Bütünleşme süreci döneminde Merkez Yönetim Kurulu (40) üyeden oluşacaktır.

Bu (40) üyeden, (20)'si, Parti Meclisi'nce seçilmiş olup halen görev yapan üyelerdir. Geri kalan (20) üye, katılma kararı veren Partinin, son olağanüstü kurultayında seçilmiş olan Parti Meclisi'nce, Merkez Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiş olanlar ile yine aynı Parti Meclisince seçilerek (20)'ye tamamlanmak üzere belirlenecek üyelerden oluşur.

EK GEÇİCİ MADDE 5 – Partinin Genel Başkanlık Kurulu, icra organı olarak görev yapmak üzere, Tüzüğün ilgili maddesine göre ve iki partiden eşit sayıda seçilmiş üyelerden oluşur.

Kurul, Genel Başkanın başkanlığında Genel Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcıları ile Genel Sayman'dan kurulur.

EK GEÇİCİ MADDE 6 – Bütünleşme sürecinde Partinin il, ilçe ve belde örgütleri, ilke olarak eşitlik temelinde (katılan parti ile) mevcut yönetimlerden oluşturularak MYK'ca atanır. MYK, gerekli gördüğü durumlarda, eşitlik ilkesini gözeterek, doğrudan atama yoluyla kurul görevlendirebilir. Örgüt yönetim birimlerinin üye sayıları, bu süreçte, yönetim kurulu üye sayısı fazla olan Partinin Tüzüğünde belirtilen sayıların en çok iki katını aşmayacak biçimde MYK'ca saptanır.

Bu yöntemle belirlenen sayı için eksik kalan üyeler, katılan Partinin kongresince seçilen il, ilçe ve belde yönetim kurulu asıl üyeleri ile yedek üyelerinden tamamlanır. Yedek üyelerin yetmediği durumlarda, o partinin üyelerinden MYK'ca seçilen üyelerle tamamlanır ve atanır.

Birleşme gününde, sadece bir partinin örgütü bulunan yerlerde, o yerin örgüt kurulunun eksik üyeleri, eşitlik esası gözetilerek, MYK tarafından tamalanarak atanır.

Eşit sayılarla oluşturulan kurulların başkanlarının, kurulca, kendi içinden veya partililer arasından, seçimle belirlenmesi esastır.

Bu kuralların görev bölümü ve işleyişinde Parti Tüzüğü uygulanır.

İl, İlçe ve Belde Meclislerinin çalışma esasları MYK'ca belirlenir.

Yönetimlerde ve organlarda, bu yöntemle ve eşitlik esasına göre oluşturulan il, ilçe ve belde örgütleri, olağan kongreleri yapılarak, yeni il, ilçe meclislerinin seçimine kadar görev yapacaklardır.

EK GEÇİCİ MADDE 7 – Katılma kararı veren Partinin Genel Merkezi'nde bulunan, en son 31 Aralık 1994 günü Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiş üye listelerinde yazılı üyeleri, olağanüstü kurultayın katılmaya kabul kararı ile katılınan partinin üyesi olurlar. Bu listeler, katılma kararı veren partinin diğer belgeleri ile birlikte Parti Genel Sekreterliği'ne teslim edilir. Listelerde yazılı üyeler, Parti Genel Sekreterliği'nce, ilgili ilçe başkanlıklarına gönderilir. Bu listelerde yazılı üyeler, bu Tüzüğün 8/1 maddesinde yazıldığı gibi sandık çevresine göre ayrılırlar ve üye listelerine yazılırlar.

Oy kullandığı sandık saptanamamış olanlara mektup veya ilan yoluyla duyuru yapılır. Durumunu belgelendirenler, oy kullandığı sandığa göre listeye yazılırlar.

EK GEÇİCİ MADDE 8 – Bütünleşme süreci döneminde, il disiplin kurulları (18) üyeden oluşur. Bu üyelerden dokuzu, il kongrelerinde seçilen ve halen görev yapan il

disiplin kurulu üyeleridir. Diğer dokuz üye katılma kararı veren partinin il kongresinde seçilmiş disiplin kurulu asıl üyeleri ile yedek üyelerden tamalanma yoluyla saptanan üyelerden oluşur ve kurul, eşitlik esası gözetilerek MYK'ca atanır.

EK GEÇİCİ MADDE 9 – Bütünleme süreci döneminde, eşitlik esasına göre oluşturulmuş il, ilçe meclisleri ile il disiplin kurulundan istifa ya da başka nedenlerle ayrılma olursa; ayrılan üyelerin yeri aynı Partinin seçilmiş yedek üyeleri çağrılarak doldurulur. Bu yolla çağrılacak üye kalmamış ise, kurul eksilen sayısı ile göreve devam eder.

Bu eksilme nedeniyle üye tam sayısı yarıdan bir aşağı düşerse, o meclis veya kurul düşmüş sayılır. Bu halde, ilgili İl ve İlçe Başkanı durumu hemen Genel Sekreterliğe bildirir. MYK, gecikmeden olağan kongreye kadar görev yapacak yeni bir meclis ve kurul oluşturur.

Bu oluşumun eşit sayıda üyelerden kurulmasına özen gösterilir.

EK GEÇİCİ MADDE 10 – Bütünleşme süreci döneminde, seçimli olağanüstü kurultayla ilgili Tüzüğün 54. maddesinin dördüncü fıkrasının uygulanması halinde;

18 Şubat 1995 tarihinde toplanan "Bütünleşme Genel Kurulu"nda her iki Partinin oy kullanma hakkına sahip kurultay delegeleri toplanarak, seçimi yapılacak organlar için Genel Başkan, Parti Meclisi üyeleri ve Yüksek Disiplin Kurulu üyelerini birlikte ve her iki Partiden eşit sayıda olacak şekilde seçerler.

Bu yöntemle belirlenen organlar, olağanüstü kurultayda yapılacak seçimde aynen benimsenerek seçilecektir.

YÜRÜRLÜK

EK GEÇİCİ MADDE 11 – 18 Şubat 1995 günlü Olağanüstü Kurultayda kabul olunan ve (11) ek geçici madde-den oluşan bu hükümler, 31 Ağustos 1995 gününe kadar devam edecek olan Bütünleşme Süreci Dönemi için yürürlüğe konmuş bulunmaktadır. Sürenin bitimiyle yürürlükten kalkacaktır.

EK GEÇİCİ MADDE 12 – 18 Nisan 1999 günü yapılacak milletvekili ve yerel yönetim genel seçimlerinde aday olmak için görevlerinden istifa eden il ve ilçe başkanları ile il ve ilçe meclisleri üyelerinin veya kurul boşalmışsa boşalan kurulun yerine MYK'ca atama yapılır. (28.12.1998 tarihli karar ile)

YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME

Madde – 87

A) Bu Tüzük, kurultayca kabul edildiği tarihte (10 Mart 1993) yürürlüğe girer.

B) 27-30 Kasım 1976 günlerinde toplanan CHP 23. Kurultayınca onaylanan Tüzük yürürlükten kaldırılmıştır.

C) Tüzüğün 29 ve 33. maddelerine birer son fıkra eklemesine, 42/E, 56/2, 61/2 fıkralarının değiştirilmesine ve geçici 6. madde eklenmesine dair tüzük değişikliği 8 Ocak 1994 günü toplanan Kurultayca onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

D) Bu Tüzük hükümlerini Cumhuriyet Halk Partisi Parti Meclisi yürütür.